בעזהשי"ת

ספר

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

אִידִישׁ

פָּרָשַׁת מִשְׁפָּטִים

תשע"ח

היכל הקודש

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש וויליאמסבורג Heichal Hakodesh Williamsburg 27 Skillman Street **718-384-1652**	**היכל הקודש בארא פארק** Heichal Hakodesh Boro Park 1011 41 Street **718-384-1652**
היכל הקודש קרית יואל Heichal Hakodesh Kiryas Joel 8 Hayes Ct. **845-467-5299**	**היכל הקודש קרית יואל** Heichal Hakodesh Kiryas Joel 8 Premishlan Way. **845-243-0563**
היכל הקודש בלומינגראוו Heichal Hakodesh Bloominggrove 24 Merriewold Ln S **845-379-1161**	**היכל הקודש מאנסי** Heichal Hakodesh Monsey 32 Dolson Rd. **347-733-7551**

בארץ ישראל
מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב
שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהתייסדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל
רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225
טלפון רב קווי 04-6708356
פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site:
www.breslevcenter.com
לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at: amazon.com

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-248-1651

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת משפטים, י"ט שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד... נרו יאיר

איך וויל דיר נאכאמאל מחזק זיין צו לערנען דעם דף גמרא יעדן טאג. אפילו דו פארשטייסט נישט וואס דו לערנסט, דאך זאלסטו זאגן די ווערטער פון די הייליגע תורה, וועט דיר די תורה אויסרייניגן פון אלע שלעכטס אין וואס דו דערטרינקסט זיך.

וויסן זאלסטו אז תורה מיט עבירות גייען נישט צוזאמען; מיר געפונען אין חז"ל (עבודה זרה יז.) אז ווען די רומיים האבן געכאפט רבי אלעזר בן פרטא האבן זיי אים פארגעהאלטן אויף פינף עבירות, די ערשטע צוויי זאכן האט מען אים פארגעהאלטן אז מען האט געהערט אז ער לערנט תורה און אז ער איז א גנב, האט ער געענטפערט: "אִי סַיְּיפָא לָא סָפְרָא, וְאִי סָפְרָא לָא סַיָּיפָא" - אויב בין איך א גנב לערן איך נישט, און אויב איך לערן בין איך נישט קיין גנב; ווייל די צוויי זאכן גייען נישט צוזאמען און איינער וואס לערנט די הייליגע תורה ווערט ארויס געשלעפט פון זיינע נישט גוטע מעשים.

דערפאר שרייב איך דיר נאכאמאל און נאכאמאל וועגן דעם דף גמרא, ווייל איך וויל ביי דיר זאל זיין "אי ספרא לא סעלפאון", דיר זאל מען שטענדיג זען מיט א ספר נישט מיט נארישקייטן וכו' און אפילו דו דארפסט האבן א טעלעפאון פאר דיין ארבעט (אויב דו דארפסט) זאלסטו אכטונג געבן עס זאל זיין כשר, מען זאל נישט קענען קוקן דערויף שמוץ וכו'.

איך בעט דיר, קוק נישט קיין מאוויס; דאס רייסט אויס דעם מח פונעם מענטש און מען פארלירט אלע געפילן צו לעבן א נארמאלע לעבן וכו'. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (עבודה זרה כ:): "אָמְרוּ עָלָיו עַל מַלְאַךְ הַמָּוֶת שֶׁכּוּלּוֹ מָלֵא עֵינַיִם, בִּשְׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל חוֹלֶה עוֹמֵד מֵעַל מְרַאֲשׁוֹתָיו וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ", דער מלאך המות איז פול מיט אויגן, ער ציט זיך אויס פון דער הימל ביז דער ערד און אזוי באווייזט ער זיך פארן מענטש ווען ער נעמט אים אוועק פון דער וועלט; וואס זענען די טויזנט אויגן וואס ער האט אויף זיך? דאס איז די אלע שלעכטע הסתכלות וואס דער מענטש האט געקוקט אין לעבן, פון יעדן שלעכטן קוק ווערט באשאפן נאך א אויג.

מיר האבן היינט אין די גמרא (עבודה זרה כ.): "לֹא יִסְתַּכֵּל בְּבִגְדֵי צֶבַע שֶׁל אִשָּׁה", מען טאר נישט קוקן אפילו אויף קליידער פון א פרוי, זאגט די גמרא "אֲפִילּוּ שְׁטוּחִין עַל גַּבֵּי כּוֹתֶל", אפילו עס איז אויסגעשפרייט אויף די וואנט, ווייל דאס ברענגט אז דער מענטש זאל מהרהר זיין שלעכטע מחשבות, ביז מען פאלט אראפ נאכדעם אין עבירות. די גמרא פירט אויס אז דאס איז נאר "בְּמַכִּיר אֶת בַּעֲלֵיהֶן", אבער דער רבי האט געזאגט פאר ר'

נתן אז היינטיגע צייטן איז אנדערש און אפילו עס איז אינה מכיר את בעליהן טאר מען אויך נישט קוקן.

עס איז געווען ווען ר׳ נתן זכרונו לברכה האט געהאלפן דעם רבי״ן פאר פסח מסדר זיין דעם רבינ׳ס דירה און מען האט געדארפט איבער דעקן די מעבל וכו׳ אז עס זאל נישט ווערן שמוציג, ווייל מען האט איבער געפארבט דעם רבינ׳ס שטוב. אויפן וואנט האט געהאנגען גאר א טייערער זייגער, האט ר׳ נתן גענומען א פרויען טיכל און איבער געדעקט דערמיט דעם זייגער אז די זייגער זאל נישט שמוציג ווערן, האט אים דער רבי געזאגט: ״מיט דעם דעקסטו איבער די זייגער? דו ווייסט נישט אז ס׳איז דא אזעלכע שוואכע מוחות, וואס ווען זיי זעען נאר א פרויען טיכל באקומען זיי שוין שלעכטע מחשבות?! נעם עס אראפ און דעק עס איבער מיט א צווייטע זאך״.

זעט מען פון די מעשה ווי שטארק דער רבי האט אכטונג געגעבן אז מען זאל האבן ריינע מחשבות וכו׳ און מאך א קל וחומר וואס דער רבי וואלט געזאגט וועגן א סמארטפאון; אויב א פרויען טיכל האט דער רבי נישט געוואלט מען זאל לייגן אויפן זייגער, ווייל מענטשן קענען נכשל ווערן און האבן שלעכטע מחשבות, איז דאך זיכער אז דער רבי וואלט ווען געזאגט מען זאל האבן א כשר׳ע טעלעפאון. ווייל אז מען האט א טעלעפאון וואס מען קען קוקן וכו׳ נעמט עס אוועק די מח, די קאפ, די הארץ און עס גייט אויפן חשבון פון די ווייב און קינדער. ליידער זענען שוין זייער אסאך אידישע שטובער חרוב געווארן צוליב דעם סמארטפאון.

טאנץ פאר שמחה אז דו האסט חתונה געהאט, ווי גליקליך ביסטו אז דו האסט א ווייב, ביסט אן אדם השלם, דער שכינה רוהט ביי דיר. איך האב דיר נאך אסאך צו שרייבן אבער איך דארף גיין צו די בחורים, ווייל אויף זיי איז טאקע א רחמנות; זיי האבן נישט קיין שמירה קעגן דעם יצר הרע, זיי ווילן זיין גוט און וואויל אבער אן א ווייב קען מען נישט זיין אפגעהיטן וכו׳, אויף זיי איז א גרויסע רחמנות, איך גיי אריין צו זיי געבן א שיעור.

א גוטן טאג.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ב׳ פרשת משפטים, כ׳ שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד... נרו יאיר
~~~~~~~~~~

מיר שטייען שוין אין די לעצטע וואך פון די ימי השובבי"ם, די צייט ווען עס איז מסוגל צו פארעכטן וואס מיר האבן פוגם געווען. מיר האבן נישט קיין כח צו קיין תעניתים און סיגופים; קוים וואס מיר האבן כח צו פאסטן די פאר מאל וואס מיר דארפן פאסטן, ווי קענען מיר טון וואס דער הייליגער אריז"ל זאגט אז אויף יעדע מאל וואס א מענטש איז פוגם בברית דארף ער פאסטן פ"ד תעניתים...

געלויבט דעם אייבערשטן אז מיר האבן זוכה געווען צו וויסן פונעם הייליגן רבי'ן וואס זאגט (עיין חיי מוהר"ן, סימן תצא): "ווער עס ווייסט פון מיר וואס דארף ער פאסטן, און ווער עס ווייסט נישט פון מיר וואס העלפט אים פאסטן"; ווייל אז מען ווייסט פון די עצות פון הייליגן רבי'ן דארף מען נישט טון קיין שווערע עבודות צו זיין אן ערליכער איד, און אז מען ווייסט נישט פון די עצות פון רבי'ן, וואס האט מען אז מען פאסט און מען טוט שווערע עבודות.

איינע פון די זאכן וואס דער רבי זאגט אז דאס איז א סגולה תשובה צו טון, איז זאגן תהילים; דאס איז א זאך וואס מיר אלע קענען טון. דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג): "מִי שֶׁרוֹצֶה לִזְכּוֹת לִתְשׁוּבָה, יִהְיֶה רָגִיל בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסֻגָּל לִתְשׁוּבָה", ווער עס וויל תשובה טון זאל זאגן תהלים; דאס קענען מיר טון, דאס איז נישט אזוי שווער אזוי פאסטן, נאר די שוועריקייט וואס תהילים האט איז די אמונה וואס מען דארף גלייבן אין דעם. דערפאר זענען מענטשן מזלזל אין זאגן תהילים ווייל מען שפירט נישט אז מען האט געטון א גרויסע זאך וכו'; עס איז גרינגער פאר א מענטש צו פאסטן ווען ער שפירט אז ער טוט עפעס א גרויסע עבודה וכו' ווי פשוט צו זאגן תהילים.

דערפאר זענען מיר דא ביים רבי'ן; דער רבי ברענגט אריין אין אונז תמימות ופשיטות, מיר זאלן זיך פירן פשוט אן חכמות וכו'. דער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן, סימן קנד): "איך בין צו געקומען צו אלע מיינע מדריגות ווייל איך האב זיך געפירט פשוט".

דער רבי האט פארציילט אז אמאל זענען געווען צוויי קינדער - זייער נאנטע חברים, זיי זענען געווען אזוי צוגעבינדן איינער צום צווייטן אז זיי האבן פשוט נישט געקענט זיין איינער אן דעם צווייטן. איינמאל איז איינער פון די צוויי חברים זייער קראנק געווארן לא עלינו און זיין חבר איז געווען זייער צעבראכן, האט ער געפרעגט זיין חבר: "וואס קען איך טון אז דו זאלסט האבן א רפואה שלימה?" האט אים זיין חבר געזאגט: "זאג תהילים פאר מיר"; האט ער גענומען א תהלים און אנגעפאנגען זאגן מיט תמימות תהלים. נאך יעדע פאר קאפיטלעך תהלים וואס ער האט געזאגט איז ער געקומען פרעגן זיין חבר צי ער איז שוין אויסגעהיילט, האט דער חבר געזאגט: "ניין,

איך בין נאך זייער שוואך", איז ער ארויס געגאנגען און גענומען דעם תהלים און געזאגט נאך אפאר קאפיטליך מיט בכיות, און ער האט געזאגט פארן אייבערשטן: "רבונו של עולם, הייל אויס מיין חבר", נאכדעם איז ער ווייטער געגאנגען פרעגן זיין חבר צי ער איז שוין אויסגעהיילט, האט דער חבר געזאגט: "ניין, איך בין נאך אלץ זייער שוואך", אזוי האט ער געבעטן און געבעטן און געזאגט תהלים, און נאך יעדע פאר קאפיטלעך איז ער נאכאמאל געקומען פרעגן זיין חבר, ביז דער חבר איז אויסגעהיילט געווארן; זעט מען צו וואס א מענטש קען צו קומען אז ער פירט זיך בתמימות ופשיטות.

עס וועט קומען א צייט וואס מיר וועלן טראכטן: 'א שאד איך האב נישט אנגענומען דעם רבינ'ס ווערטער בתמימות ופשיטות, א שאד וואס איך האב נישט געזאגט יעדן טאג קאפיטלעך תהילים'. דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן שנד): "אויף צוויי כיתות מענטשן האב איך גרויס רחמנות, אויף די מענטשן וואס זענען נישט מקורב געווארן צו מיר און אויף די מענטשן וואס האבן יא געוואוסט פון מיר אבער האבן מיך נישט געפאלגט, ווייל איך ווייס אז עס וועט קומען א צייט ווען מען וועט ליגן מיט די פוס צום טיר, דעמאלט וועט דער מענטש גרויס חרטה האבן פארוואס ער איז נישט מקורב געווארן צו מיר און פארוואס ער האט מיר נישט געפאלגט, ווייל אויב וואלט ער געווען מקורב צו מיר און מיך געפאלגט, וואלט נישט געווען קיין מדריגה אויף דער וועלט וואס ער וואלט נישט צוגעקומען דערצו, אבער דעמאלט וועט שוין גארנישט ניצן, עס וועט שוין זיין צו שפעט".

זיי פרייליך און מאך פרייליך אלעמען ארום דיר.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת משפטים, כ"א שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן לכבוד... נרו יאיר

אשרינו מה טוב חלקינו אז מיר ווייסן פונעם הייליגן רבי'ן; דער רבי זאגט (חיי מוהר"ן, סימן תצה): "ווען איר וואלט געטראפן אן אוצר, וואלט איר דאך זיכער אהין געלאפן גראבן צו זוכן ווי מער מען קען נעמען פונעם אוצר און איר וואלט נישט געקוקט צי איר ווערט שמוציג, נאר איר וואלט אריין געקראכן אין בלאטע אבי צו נעמען פונעם אוצר. איך בין דאך אן אוצר פון יראת שמים, פארוואס לויפט איר מיך נישט נאך צו נעמען פון מיין אוצר?" האט איינער געפרעגט דעם רבי'ן: "ווי אזוי נעמט מען פון דעם אוצר?"
~~~~~~~~~~~

האט דער רבי געענטפערט: "עִם הַפֶּה וְהַלֵּב צְרִיכִין לַחְתֹּר וּלְבַקֵּשׁ", מיטן פיסק און מיטן הארץ, בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ.

דער רבי האט אונז געגעבן א סדר דרך הלימוד וואס אפילו איינער האט א שוואכע קאפ קען ער אויך לערנען דורך דעם סדר. עס גייט אריבער א טאג נאך א טאג און גארנישט בלייבט נישט איבער פונעם מענטש, נאר דאס ביסל תורה וואס מיר לערנען יעדן טאג. איך בעט דיר זייער מיין טייערער תלמיד..., לערן דעם דף גמרא יעדן טאג; אפילו דו פארשטייסט נישט די גמרא זאלסטו זאגן די ווערטער פון די גמרא, ווייל די ווערטער פון די הייליגע תורה טוט רייניגן דעם מענטש פון אלעס שלעכטס און אז מען לערנט גמרא יעדן טאג ווערט דער מענטש נאנט צום אייבערשטן.

פאלג דעם הייליגן רבי'ן און מאך אביסל התבודדות יעדן טאג, זאג פארן אייבערשטן: **"באשעפער, איך וויל זיין גוט, איך וויל נישט טון קיין נארישקייטן; וואס זאל איך טון אז דער יצר הרע צעדרוקט מיר, ער מאכט מיר יעדן טאג פארגעסן פון דיר".**

מיר האבן געהאט אין די גמרא (עבודה זרה כ:): די גמרא פרעגט: "ווי קען זיין אז זיי האבן געקוקט אויף אן עבודת כוכבים וכו'?" ענטפערט די גמרא: "קֶרֶן זָוִית הֲוַאי", האב איך געהערט א שיינע ווארט פון איינער פון אנשי שלומינו, אז מיר האבן א טענה צום אייבערשטן: "קֶרֶן זָוִית הֲוַאי", דער יצר הרע דרוקט אונז צו צום וואנט, ער קארנערט אונז מיט די היינטיגע נסיונות וואס מיר גייען אריבער און מיר קענען זיך נישט אן עצה געבן. דארפן מיר דאס זאגן פארן אייבערשטן: "קֶרֶן זָוִית הֲוַאי", מיר זענען געקארנערט, דער יצר הרע דערווערגט אונז אינגאנצן און מיר האלטן אין איין אראפפאלן. מיר דארפן בעטן דעם אייבערשטן: **"רבונו של עולם, האב אויף מיר רחמנות, איך וויל זיין אן ערליכער איד, איך וויל נישט קוקן קיין שמוץ, איך וויל האבן ריינע אויגן, וואס זאל איך טון אז דער יצר הרע דער רשע מרושע באצווינגט מיר, ער שטופט מיר אריין אין א קרן זוית אז איך זאל זיך נישט קענען היטן מיינע אויגן".**

איין זאך געב זיך זייער אכטונג, אז דער רשע זאל דיר נישט איינטיילן צי מען האט יא געהאלטן פון רבי'ן אדער נישט. שטעל דיר פאר אז דו גייסט אין גאס און א גוי האקט דיר אן דיינע ביינער ביז עס גיסט זיך בלוט וכו', דו ווילסט זיך שוין אויפשטעלן גיין צו א דאקטער, זאגט דיר דער גוי דער רוצח: "איך וואלט דיר רעקאמענדירט נישט צו גיין צו דעם און דעם דאקטער"; פרעג איך דיר: דו וואלסט אים אויסגעהערט? אדער דו וואלסט אים געזאגט: "דו רוצח דו מערדער, נישט גענוג וואס דו האסט מיר גע'הרג'עט, גייסטו מיר נאך איינטיילן צו וועלכע דאקטער צו גיין?"

דאס זעלבע און נאך מער איז מיטן יצר הרע; דער יצר הרע ווארפט אונז אראפ אין עבירות, ער איז אונז מכשיל מיט שלעכטע זאכן, שפעטער ווען מיר טרעפן שוין דעם גרויסן דאקטער, מיר האבן דעם הייליגן רבי'ן וואס ער קען אונז היילן אזוי ווי דער רבי זאגט (ספורי מעשיות, מעשה יג, יום ו): "און איך הייל זי"; קומט דער יצר הרע און הייבט אן מאכן ליצנות: "נע מען האט נישט געהאלטן פון דעם וכו'".

זיי פרייליך און מאך פרייליך דיין ווייב; מיר זעהן אין חז"ל וואס א גוי איז. די גמרא זאגט (עבודה זרה כב:): "חֲבִיבָה עֲלֵיהֶן בְּהֶמְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִנְּשׁוֹתֵיהֶן", א גוי איז ביי אים מער חשוב א בהמה ווי זיין ווייב; ליידער קען מען זען אינגעלייט וואס עס איז אים מער חשוב זיינע חברים ווי אהיים צו קומען זיין אין שטוב מיט די ווייב און קינדער.

איך בעט דיר נאכאמאל מיין טייערער חבר, לאז דיר אפ פון זיצן אינדרויסן פארברענגען די נעכט מיט חברים מיט שמועסליך וואס בלייבט גארנישט דערפון. ענדערש גיי אהיים צו דיין ווייב און קינדער פארברענגען מיט זיי וואס דאס וועט דיר ברענגען נחת.

דער רבי זאגט (ספר המידות, אות בנים, חלק ב', סימן ב): "סְגוּלָה לְבָנִים לְהַקְטִין עַצְמוֹ", עס איז א סגולה פאר גוטע קינדער - זיך צו האלטן קליין; מוהרא"ש איז דאס מסביר, אז א מענטש לאזט זיך אראפ צו זיינע קינדער, עס פאסט אים צו שמועסן און שפילן מיט זיי וכו' וכו', וועט ער זוכה זיין צו גוטע קינדער.

בלייב'זשע מיר געזונט און שטארק.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת משפטים, כ"א שבט, שנת תשע"ח לפ"ק

לכבוד מיין טייערע הארציגע חבר ... נרו יאיר

איך האב יעצט א שליח וואס פארט קיין ... האב איך געטראכט איך וועל דיר שרייבן אפאר ווערטער.

איך טראכט זייער אסאך פון דיר ... נרו יאיר; איך בעט אסאך דעם אייבערשטן פאר דיר אז דו זאלסט האבן א רפואה שלימה.

איך ווארט צו הערן וואס דו מאכסט און ווי אזוי דו שפירסט זיך. איך האב מיר מחי' געווען ווען דו האסט מיר גערופן פארציילן די נייעס אז דו האסט מסיים געווען אין שפיטאל דעם ערשטן מאל אין דיין לעבן "ששה סדרי משנה". איך האב דאס פארציילט פאר די בחורים, אז מען דארף נעמען חיזוק פון דיר; מה-דאך א מענטש וואס
~~~~~~~~~~~

ליגט אין שפיטאל - וואס בדרך הטבע קען ער נישט ארויס גיין פון שפיטאל - לערנט און איז מסיים "ששה סדרי משנה", איז דאך זיכער אז די בחורים דארפן לערנען וכו'.

וויסן זאלסטו אז ביים אייבערשטן אז אלעס מעגליך, דער אייבערשטער איז דער רופא נאמן און ער ווארט אז דער מענטש זאל קומען צו אים און זיך אויסגיסן זיין הארץ פאר אים.

דערפאר טייערע ליבער ברודער ..., שטארק דיר מיט אמונה פשוטה אין בורא כל עולמים. דער אייבערשטער פירט די וועלט; ער קען אויסהיילן דעם מענטש אפילו די דאקטורים זאגן אז מען קען נישט היילן. מיר דארפן חזר'ן די פשוט'ע אמונה: "אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ הוּא בּוֹרֵא וּמַנְהִיג לְכָל הַבְּרוּאִים. וְהוּא לְבַדּוֹ עָשָׂה וְעוֹשֶׂה וְיַעֲשֶׂה לְכָל הַמַּעֲשִׂים", איך גלייב מיט מיין גאנצע אמונה אז דער אייבערשטער האט אלעס באשאפן און ער פירט אלעס. ער טוט אלעס, ער האט אלעס געטון און וועט אלעס טון. ווי מער א מענטש חזר'ט די ריינע אמונה ווערט מען מער פרייליך און מען ווערט רואיג.

איך מוז דיר זאגן אז דער אייבערשטער האט געמאכט מיט דיר א גרויסע נס; דו האסט א ווייב איינס אין דער וועלט, ממש מצא אשה מצא טוב איז ביי דיר געזאגט געווארן, זי איז דיר אזוי איבערגעגעבן, זי האט אלעס איבער געלאזט און זי איז מיט דיר שוין פאר אזא לאנגע צייט אין שפיטאל, דארפסטו איר מחזק זיין.

איך ווייס אז דו אליינס דארפסט רחמי שמים, קוים וואס דו לעבסט און יעדן טאג וואס דו לעבסט איז א נס. טאקע ווייל דו אליינס דארפסט אסאך חיזוק דארפסטו איר מחזק זיין, ווייל דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קו) א מורא'דיגע עצה צו ווערן אליינס מחוזק איז ווען מען איז מחזק א צווייטן; דער רבי טייטשט מיט דעם די פסוק (תהלים מא, ב): "אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל דָּל", ווען א מענטש איז צעבראכן, "אִם לֹא יָכוֹל בְּעַצְמוֹ לָבוֹא לְגַדְלוּת הַמֹּחִין, עֵצָה לָזֶה, שֶׁיַּשְׂכִּיל אֲחֵרִים וְעַל יְדֵי זֶה נִתְעוֹרֵר גַּם אֶצְלוֹ", ווען ער איז מחזק א צווייטן וועט ער אליין ווערן מחוזק.

דערפאר זע צו דאנקען דיין ווייב און איר געבן גוטע ווערטער וכו'. הער נישט אויס דיין שוואגער וואס וויל דיר אומגליקליך מאכן און רעדט צו דיר קעגן דיין ווייב. ער איז א פשוט'ער מנוול; ווייל איינער וואס רעדט צו א אינגערמאן קעגן זיין ווייב איז זייער מסוכן און מען דארף אנטלויפן פון אזא איינעם ווי פון פייער וכו'. אויך זע צו רעדן שיין צו דיין מאמע, זי איז צעבראכען אויף שברי שברים, אפילו זי שרייט אויף דיר ענטפער איר נישט צוריק. א מאמע טאר מען נישט ענטפערן; דו דארפסט איר

פארשטיין אז זי ווערט אנגעהעצט פון דעם צעדרייטן שוואגער וכו׳. ווען א מאמע רעדט דארף מען אויסהערן און שווייגן.

געב אכטונג אויף דיין ווייב ווייל זי איז דיר א מתנה פון הימל.

זיי געזונט און שטארק; איך ווארט צו הערן פון דיר אויב דו האסט ערהאלטן מיין בריוו.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת משפטים, כ״א שבט, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר

עס איז מיר א גרויסע וואונדער אז איך זע דיר מער נישט און איך הער נישט פון דיר; דו ווייסט דאך וואס דער רבי האט געזאגט פאר ר׳ ליפא ווען ער האט זיך באליידיגט און אוועק געגאנגען (חיי מוהר״ן, סימן שטו): ״תְּמֵהַ אֲנִי אֵיךְ מַשְׁלִיכִים חֲבוּרָה אֲהוּבָה וַחֲבִיבָה כָּזוֹ״, איך וואונדער זיך, ווי אזוי לאזט א מענטש איבער אזא באליבטע חבורה... עיין שם; דאס זעלבע פרעג איך דיר טייערער ...: ״איך וואונדער זיך, ווי אזוי לאזט מען איבער אזא טייערע חבורה וכו׳״, געדענקסט דיך ווי אזוי דו האסט אויסגעזען פאר דו האסט געפונען דעם הייליגן רבינ׳ס מענטשן? קוק דער לשון וואס דער רבי שרייבט פאר אנשי שלומינו (מכתבי רבינו ז״ל, מכתב א; נדפס בתחלת ספר עלים לתרופה): ״דערמאנט אייך איטליכער ווי אזוי איך האב אייך געפונען״.

איך בעט פאר דיר יעדן טאג און איך גלייב אז דער אייבערשטער וועט שיין אויספירן מיט דיר.

ברודער, דראפע זיך און דערהאלט זיך.

איך ווארט דיר צו זען, אדער כאטשיג צו הערן פון דיר בכתב וכו׳.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ד׳ פרשת משפטים, כ״ב שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד... נרו יאיר

איך האף אז דו האסט א צדקה פושקע פון די מוסד און דו לייגסט דארט אריין דיין צדקה געלט, ווייל מיר האבן נישט קיין שום שטיצע פון אינדרויסן און דאס איז אונזער איינציגסטע הכנסה; פאר יעדע מוסד וואס איז נאר פארהאן וועט מען געבן, אבער ברוך

השם אז פאר היכל הקודש דארף מען האבן א באזונדערע זכי' צו קענען געבן צדקה. דערפאר בעט איך דיר אז דו זאלסט יעדן טאג אריין לייגן אפאר פרוטות אין די פושקע פון די מוסד, אזוי וועסטו האבן א חלק אין דאס לערנען פון די הייליגע ריינע קינדער שלא טעמו טעם חטא. איך מוטשע מיך זייער צו קענען אנגיין טאג טעגליך, צו קענען באצאלן די איינגעשטעלטע און אלעס וואס מען דארף האבן פאר א מוסד, און מיט יעדע פרוטה וואס דו לייגסט אריין אין די פושקע העלפסטו מיר.

איך בעט אלע עלטערן וואס שיקן די קינדער ביי אונז אינעם מוסד, זאלן צאלן שכר לימוד. ווער עס צאלט נישט שכר לימוד איז א גנב; שכר לימוד איז נישט קיין נדבה, שכר לימוד איז נישט קיין צדקה, שכר לימוד איז נישט קיין התנדבות וואס דו טוסט א טובה אז דו צאלסט עס, שכר לימוד איז א חיוב צו צאלן. מוהרא"ש זכרונו לברכה שרייבט אן א שיעור מאל אין אשר בנחל אז עס איז מקובל פון צדיקים אז ווער עס צאלט שכר לימוד וועט מצליח זיין מיט זיינע קינדער און מען טאר נישט מזלזל זיין אין דעם.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ביצה טז.): "כָּל מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכִּפּוּרִים", ראש השנה שרייבט מען אפ דעם גאנצן בודזשעט פאר די יאר, "חוּץ מֵהוֹצָאַת שַׁבָּתוֹת, וְהוֹצָאַת יוֹם טוֹב, וְהוֹצָאַת בָּנָיו לַתַּלְמוּד תּוֹרָה", חוץ וואס א מענטש דארף האבן פאר שבת און יום טוב וואס דאס ווענדט זיך שוין אינעם מענטש אליינס, "שֶׁאִם פָּחַת פּוֹחֲתִין לוֹ, וְאִם הוֹסִיף מוֹסִיפִין לוֹ", אויב קויפט ער נישט איין פאר שבת ויום טוב און ער צאלט נישט קיין שכר לימוד פאר זיינע קינדער, געבט מען אים ווייניגער געלט און אויב פארמערט ער און ער קויפט איין אסאך פאר שבת און יום טוב און ער צאלט שכר לימוד, געבט מען אים מער געלט; זעט מען פון דעם אז ווען א מענטש איז מקפיד צו באצאלן שכר לימוד, וועט ער באקומען שפע פונעם אייבערשטן.

איך דאנק אלע עלטערן וואס האבן גענומען די מי און זיי האבן געמאכט וואוטשער'ס אפילו עס איז זיי שווער געווען; מען דארף זיצן ביי זיי שעות אויף שעות, און מען דארף אוועק געבן טעג און מען קען נישט פארטיגן מיט זיי. יעדעס מאל ווען מען מיינט אז מען איז שוין פערטיג, דארף מען צוריק קומען מיט נאך א צעטל וכו', אבער אדאנק די עלטערן קען איך צאלן די מלמדים און די טיטשערס. וויסן זאלסטו אז מען טוט דאס פאר זיך אליין, ווייל מיט דעם וואס מען מאכט וואוטשערס קען איך באצאלן מיטן אייבערשטנ'ס הילף די מלמדים מיט די טיטשערס.

געבענטשט זאלן זיין די אלע וואס העלפן מיר אז איך זאל נישט צוזאמברעכן; איך דאנק האברך החשוב ... נרו יאיר פארן זיך אוועק געבן פארן מוסד, ער ארבעט

בהתנדבות, ער באקומט נישט גארנישט דערפאר, ער ארבעט יומם ולילה אז די מוסד זאל קענען דעקן די מלמדים און טיטשערס. וואויל איז פאר די אינגעלייט וואס לייגן צו א פלייצע אז מיר זאלן נישט אונטערברעכן. דער אייבערשטער זאל אים העלפן ער זאל האבן הצלחה אין אלע זיינע ענינים בזכות וואס ער העלפט אז מיר זאלן קענען באצאלן די מלמדים און טיטשערס.

אפילו די אינגעלייט וואס האבן נאך נישט קיין קינדער צו שיקן און די מוסדות זאלן אויך העלפן מיט וואס זיי קענען. אויך בעט איך מיינע תלמידים די בחורים, העלפט מיר מיט וואס איר קענט אז מיר זאלן נישט אונטערברעכן חס ושלום.

דער אייבערשטער זאל העלפן אלע זאלט איר האבן הצלחה אין אלע אייערע וועגן.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת משפטים, כ"ב שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד מיין טייערע זון ... נרו יאיר

וואויל איז דיר אז דו באפלייסט זיך אין לערנען די הייליגע תורה. מזל טוב פארן מסיים זיין די צוויי און פערציגסטע מאל מסכת תענית; איך דאנק דעם אייבערשטן אז מיינע זון לערנען מיט התמדה רבה.

איך האב זייער הנאה צו לערנען מיט דיר יעדן טאג דעם דף גמרא, איך בין מיר מחי' זיך פארצוקוקן דעם דף גמרא מיט דיר. די דף גמרא שיעור איז ביי מיר מיין חשוב'סטע שיעור, ווען איך ענדיג פארלערנען דעם דף גמרא שיעור אינדערפרי שפיר איך ווי איך האב שוין אפגענומען מיין טאג מיט דעם, מען שפירט ווי אן אנדערער מענטש נאכן לערנען דעם דף גמרא.

הלואי זאלסטו איבער חזר'ן דעם דף גמרא יעדן טאג כמה וכמה פעמים אז דו זאלסט דאס גוט געדענקען.

זע אהיים צו קומען צייטליך גלייך נאך חדר אז מאמי זאל נישט דארפן טיילן נאכטמאל א גאנצע נאכט.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת משפטים, כ"ג שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד... נרו יאיר

וויפיל איך וועל דיר נאר דערציילן וואס מיר זענען אריבער ווען מיר האבן געעפנט די ישיבה, ווערסטו נישט גלייבן אז מיר זענען דאס אריבער. עס זענען געווען צייטן וואס איך האב נישט געקענט גיין אין גאס, אלע מיינע אלטע חברים, משפחה וכו׳ - אלע האבן זיך דערווייטערט פון מיר וכו׳. וואס האט מיר געגעבן כח אנצוגיין ווייטער? אז די בחורים זענען מיר געקומען זאגן: "ראש ישיבה איך האב מסיים געווען ששה סדרי משנה"; יעדן צווייטן טאג איז א צווייטער בחור צוגעקומען מיר זאגן אז ער מאכט א סיום.

היינט, ווען מען האלט שוין צען יאר זייט די ישיבה האט זיך געעפענט, איז שוין אפגערעדט וויפיל תלמידים פון ישיבה האבן חתונה געהאט און אויפגעשטעלט הערליכע אידישע שטובער און זיי לערנען יעדן טאג; דאס געבט מיר כח ווייטער אנצוגיין וכו׳. יעדעס מאל איך הער א סיום פון א אינגערמאן טראכט איך אז עס לוינט זיך די הארעוואניע וכו׳.

דערפאר בעט איך דיר טייערער ליבער..., איך וויל הערן פון דיר א סיום; איך וויל הערן פון דיר אז דו שטארקסט זיך אין לימוד התורה. איך ווארט צו הערן פון דיר אז דו לערנסט יעדן טאג דעם "דף גמרא".

דער דף גמרא שיעור איז ביי מיר מיין חשוב׳סטער שיעור; ווען איך ענדיג פארלערנען דעם דף גמרא שיעור אינדערפרי שפיר איך ווי איך האב שוין אפגענומען מיין טאג מיט דעם. מען שפירט ווי אן אנדערער מענטש נאכן לערנען דעם דף גמרא; אפילו דו פארשטייסט נישט וואס דו לערנסט זאלסטו ווייטער לערנען אן פארשטיין, זאג די ווערטער פון די גמרא אזוי ווי דער רבי האט אונז געלערנט (עיין שיחות הר"ן סימן עו) ווערסטו אויך שפירן ווי אן אנדערער מענטש.

נעכטן נאכט בין איך געווען געבן א שיעור אין בית מדרש היכל הקודש אין מאנסי, זענען צוגעקומען צו מיר צענדליגער בחורים פון אלע ישיבות און צענדליגער אינגעלייט זיך באדאנקען פאר דעם וואס זיי האבן זיך דערוואוסט פון הייליגן רבי׳ן און בפרט פונעם "סדר דרך הלימוד"; איך האף אז דו ווערסט זיך אויך באנייען ווי א פרישער מקורב - אנהייבן פון דאסניי צו לערנען מיט התמדה.

היינט ביים שיעור ווען מיר האבן געלערנט די מעשה ווען די פלישתים האבן צוריק געשיקט דעם ארון צו די אידן, שטייט (שמואל-א ו, יב): "וַיִּשַּׁרְנָה הַפָּרוֹת", זאגן חכמינו זכרונם לברכה (עבודה זרה כד:) אז די קוען האבן געזינגען; האט זיך א אינגערמאן אנגערופן א מורא׳דיגע התחזקות. אפילו א קו, אויב לייגט מען ארויף אויף איר די ארון, די הייליגע תורה, הייבט ער אן צו זינגען צום אייבערשטן. אזוי ווי דער רבי דערציילט (ספורי

מעשיות, מעשה יא): "ער האט אים געגעבן א כלי וואס אפילו מען לייגט עס אויף א בהמה הייבט די בהמה אן צו זינגען", עיין שם.

דאס גייט ארויף אויפן סדר דרך הלימוד; אפילו א מענטש וואס מען רופט אים אן מיט אלע שלעכטע ווערטער און מען האט אים קיינמאל נישט געגעבן א חברותא, ווייל ער איז א בהמה, אויב וועט ער נעמען דעם רבינ'ס סדר דרך הלימוד וועט ער אויך אנהייבן צו זינגען. די תורה וועט אים ווייזן א וועג אין לעבן צו גיין גראד אזוי ווי די קיען זענען געגאנגען גראד ווי עס שטייט (שמואל-א ו, יב): "וַיִּשַּׁרְנָה הַפָּרוֹת".

איך האב געהערט פון א ברסלב'ער חסיד א שיינער פשט, ווען פרעה האט געפרעגט משה רבינו (שמות י, ח): "מִי וָמִי הַהֹלְכִים?" האט משה רבינו געזאגט (שם שם, ט): "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, בִּנְעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ, בְּבָנֵינוּ וּבִבְנוֹתֵנוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ"; אבער פרעה האט נישט פארשטאנען פארוואס אלע אידן דארפן ארויס גיין מקבל זיין די תורה, ער האט גע'טענה'ט (שם י, יא): "לְכוּ נָא הַגְּבָרִים, וְעִבְדוּ אֶת ה'", נאר די צדיקים זאלן גיין, אבער משה רבינו האט געזאגט: "בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ", אפילו מיט די מענטשן וואס זענען בהמות, ווייל אלע וועלן זוכה זיין צו מקבל זיין די תורה.

איך ווארט צו הערן פון דיר ווי דו לערנסט און וואס דו לערנסט; קוק וואס דער רבי שרייבט פאר זיין אײדעם: "בִּקַּשְׁתִּי מֵאֲהוּבִי חֲתָנִי, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם שִׁיעוּר גְּמָרָא וּפוֹסֵק, שֶׁלֹּא תַּעֲשֶׂה חַס וְשָׁלוֹם מְטָפֵל עִיקָר, רַק אֶת הָאֱלֹקִים יָרֵא וְכוּ', כִּי זֶה כָּל הָאָדָם", זעט מען וואס דער רבי האט געוואלט - נאר תורה ותפילה ויראת שמים.

א גוטן טאג.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת פ' משפטים-שקלים, מברכים אדר, כ"ד שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד... נרו יאיר

די וואך שבת איז די לעצטע וואך פון שובבי"ם און מען קען די וואך שבת אלעס פארעכטן.

דערפאר זאלסטו זען צו זיין פריילעך שבת, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן יז): "צָרִיךְ לְזָהֵר מְאֹד לִהְיוֹת שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב בְּשַׁבָּת", א מענטש דארף זיין זייער פריילעך שבת; ווען א מענטש איז פריילעך פארברענט ער אלע קליפות און משחיתים. די גאנצע זאך פונעם ס"מ איז וויינען און קלאגן, אבער ווען א מענטש איז פריילעך האבן
~~~~~~~~~~~

זיי נישט קיין שום שליטה אויף אים, אזוי ווי עס שטייט (תהלים קד, לד-לה): ״אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּה׳, יִתַּמּוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ״, אז א מענטש איז פרייליך היט אים דער אייבערשטער אפ פון אלע עבירות.

דערפאר בעט איך דיר זייער זאלסט זיין פרייליך שבת. קריג דיך נישט אין שטוב מיט דיין ווייב און קינדער; אנשטאט צו זוכן ווי דו קענסט זיך אפרעדן, ענדערש דאנק דעם אייבערשטן אז דו האסט א ווייב און קינדער.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בראשית רבה יז, ד): פארוואס האט דער אייבערשטער נישט גלייך באשאפן חוה צוזאמען מיט אדם הראשון, פארוואס איז אדם הראשון באשאפן געווארן איינער אליין און ערשט שפעטער האט אים דער אייבערשטער געברענגט א ווייב? נאר: ״צָפָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא עָתִיד לִקְרוֹת עָלֶיהָ תִּגָּר, לְפִיכָךְ לֹא בְּרָאָהּ לוֹ עַד שֶׁתְּבָעָהּ בְּפִיו״, דער אייבערשטער האט געוואוסט אז אדם הראשון וועט זיך אפרעדן וכו׳ האט ער געווארט ווי לאנג ער וועט עס בעטן.

דערמאן זיך ווען דו ביסט געווען א בחור ווי דו האסט געוויינט אז דו ווילסט חתונה האבן, דו האסט אלעס פראבירט צו קענען טרעפן א שידוך, יעצט ווען דער אייבערשטער האט דיר געהאלפן אז דו האסט חתונה געהאט, פארוואס זאלסטו זיך זוכן צרות? פארוואס זאלסטו זוכן ווי מען קען זיך אפרעדן? בעסער גיי אהיים העלפן אביסל אנגרייטן פאר שבת, געב אפאר גוטע ווערטער, מאך פרייליך, וועט אלעס ווערן גוט.

דער וואך שבת ליינט מען פרשת שקלים; די מצוה פון שקלים לערנט אונז אז א איד דארף זיך שטענדיג האלטן האלב און וויסן אז נאר מיט נאך א איד איז ער גאנץ. קודם הייבט זיך עס אן אז א מענטש ווען ער איז א בחור איז ער האלב, ווייל ווילאנג ער האט נאך נישט געטראפן זיין זיווג איז ער א פלג גוף, ערשט ווען ער האט חתונה ווערט ער אן ׳אדם השלם׳; נאכדעם דארף מען שטענדיג געדענקען אז איך אליינס בין האלב און מיין ווייב איז האלב - צוזאמען זענען מיר גאנץ, ווען ביידע האלטן זיך אייניג אז ביידע זענען האלב און נאר צוזאמען איז מען גאנץ דעמאלט איז דא א גאנצע שטוב.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ירושלמי ברכות פרק ט׳, הלכה ח): ״אִי אֶפְשַׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשַׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשַׁר לִשְׁנֵיהֶן בְּלֹא שְׁכִינָה״, א מאן קען נישט זיין אן א ווייב און א פרוי קען נישט זיין אן דעם מאן און ביידע פון זיי - דער מאן מיט זיין ווייב, קענען נישט זיין אן דעם אייבערשטן.

דער ס״מ מאכט א מענטש טראכטן: ׳צוזאמען זענען מיר גאנץ, אבער איך בין זעכציג און דו ביסט פערציג׳, דאס איז ס׳-זעכציג און מ׳-פערציג - צוזאמען איז עס הונדערט; דער ס״מ זוכט נאר ווי מען קען מאכן פירודים צווישן מאן און ווייב. אדער

מאכט ער איינעם טראכטן פארקערט: 'איך בין מ'-פערציג און דער אנדערער איז ס'-זעכציג', דאס איז דער ס"מ.

דאס בעטן מיר די וואך ביי די יוצר לשבת שקלים (יוצר למוסף): **"אוֹר פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אָדוֹן נְשָׂא" - "הייליגער באשעפער, העלף מיר איך זאל שוין זוכה זיין צו לעבן מיט דיר, דעמאלט וועל איך שטענדיג געדענקען אז איך בין נאר א מחצית השקל, איך וועל געדענקען אז איך דארף לעבן בשלום מיט יעדן איינעם, איך וועל זיין א ותרן אין שטוב און איך וועל זיין א סבלן".**

א פרייליכן שבת.

...

~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~

~~~ שאלות ותשובות ~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב א זאך וואס שטערט מיר זייער שטארק, איך ווייס נישט צי איך בין גערעכט אדער נישט.

מיין ווייב און אויך איר מאמע האלטן זייער פון גיין נאטורליך מיט יעדע זאך, זיי טענה'ן אז די דאקטורים קוקן נאר אויף געלט, און מ'קען יעדע זאך היילן נאטורליך. אמאל האב איך נאך מסכים געווען דערצו, אבער ס'איז געקומען צו א שטאפן וואס איך האלט עס שוין מער נישט אויס, למשל ווען מ'האט שטארקע יסורים טאר מען נישט נעמען טיילענאל אדער אנדערע זאכן וואס בארואיגן. איך האב אינדערהיים א גאנצע שאפע מיט נאטירליכע וויטעמינען, און מען עסט מער וויטעמינען ווי עסן.

מיין שוויגער האלט אויס די גאנצע וויטעמין געשעפט... און מיין ווייב מאכט עס שוין כמעט נאך. איך פיל ווי איך ווער משוגע. א גרויסן יישר כח פאר'ן נעמען די צייט צו ענטפערן.

שלמה

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת משפטים, י"ט שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד שלמה נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מען דארף זיך זייער היטן פון די אלע וואס רעדן קעגן גיין צו דאקטורים; אמת טאקע אז דער הייליגער רבי האט געזאגט מען זאל זייער אכטונג געבן פון גיין צו דאקטורים (שיחות הר"ן, סימן נ) אבער פון די אנדערע זייט האט דער רבי געזאגט: "אז מען גייט שוין יא צום דאקטער זאל מען גיין צו גאר א גרויסן דאקטער"; דאס הייסט, מען זאל נישט גיין צו א דאקטער וואס לערנט זיך יעצט וכו', נאר צו א דאקטער וואס האט שוין לאנגע יארן עקספיריענס.

מען דארף זייער אכטונג געבן פון די אלע וואס זאגן מען זאל נישט גיין צו קיין דאקטורים. מיר קענען נישט זיין קלוגער פון די תורה; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ברכות ס.): אויפן פסוק (שמות כא, יט): "וְרַפֹּא יְרַפֵּא" - מִכַּאן שֶׁנִּתְּנָה הַתּוֹרָה רְשׁוּת לְרוֹפֵא לְרַפְּאוֹת; נאך זאגן חז"ל (סנהדרין יז:): "עִיר שֶׁאֵין בּוֹ רוֹפֵא, אֵין תַּלְמִיד חָכָם רַשַּׁאי לָדוּר בְּתוֹכָהּ", מען טאר נישט וואוינען אין א שטאט וואו עס איז נישט דא קיין דאקטער.

דער רבי האט קלאר געזאגט אז מען איז מחויב צו געבן שאטס פאר די קינדער; דער רבי האט געזאגט: "ווער עס געבט נישט קיין פאקין פאר די קליינע קינדער ביי א פערטל יאר, איז א רוצח", נאך האט דער רבי געזאגט: "מען מעג גיין אפילו אינמיטן

ווינטער אין די גרויסע שנייען און קעלט צו א דאקטער צו מאכן פאקין (שאטס) פאר די קינדער", דאס זענען די שאטס וואס מען געבט היינטיגע צייטן פאר קינדער קעגן אלע ערליי מחלות, אויף מיזעלס, פאליאו וכו'; ווער עס געבט נישט פאר די קינדער וואקסינען קעגן אלע סארט מחלות - איז א רוצח. קוק אריין דעם לשון פון רבי'ן (ספר אבניה ברזל, סימן לד): "צְרִיכִין לְהַעֲמִיד לְכָל יֶלֶד פַּאקִין קוֹדֶם רֶבַע שָׁנָה, וְאִם לֹא - הוּא כְּמוֹ שׁוֹפֵךְ דָּמִים, וַאֲפִילוּ אִם דָּרִים הַרְחֵק מִן הָעִיר מְחוּיָּבִים לִיסַע עֲבוּר זֶה וַאֲפִילוּ בִּזְמַן שֶׁהַקּוֹר גָּדוֹל, וּלְהַעֲמִיד לְיֶלֶד פַּאקִין קוֹדֶם רֶבַע שָׁנָה".

דאס האט דער רבי געזאגט נאך פאר צוויי הונדערט יאר צוריק, ווען די מעדעצינישע וועלט איז נישט געווען אזוי פארגעשריטן ווי היינט, איז דאך זיכער אז אין די היינטיגע טעג דארף מען זייער אכטונג געבן צו געבן שאטס פאר די קינדער. מיר דארפן פאלגן דעם רבי'ן בתמימות ופשיטות און נישט זיין קיין אויבער חכם.

מוהרא"ש זכרונו לברכה האט דערציילט וואס ער האט געהערט פון הרב החסיד ר' לוי יצחק בענדער זכרונו לברכה, אז אין אומאן האט געוואוינט א גרויסער ערליכער איד אן אייניקל פון רבי'ן, ער איז געווען א משפיע און פלעגט פארלערנען וכו', זיין גאנץ לעבן פלעגט ער רעדן קעגן גיין צו דאקטורים און ווען ער איז עלטער געווארן איז נישט געווען קיין איין דאקטער וואו ער זאל נישט האבן געווען; זעט מען אז מען דארף זייער אכטונג געבן פון זאגן פאר א צווייטן נישט צו גיין צום דאקטער. און אודאי אז מען גייט צום דאקטער דארף מען אכטונג געבן ער זאל נישט זיין קיין דאקטער וואס האלט זיך אינמיטן לערנען נאר א דאקטער מיט אסאך ערפארונג.

ווען מען גייט צום דאקטער דארף מען פאר דעם בעטן דעם אייבערשטן און געבן צדקה, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ג): נאכדעם וואס מען געבט א פדיון פאר א צדיק קען מען גיין צום דאקטער, עיין שם.

מוהרא"ש זאגט אז פאר מען גייט צום דאקטער זאל מען לערנען די תורה (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ג), געבן צדקה און בעטן דעם אייבערשטן ער זאל שיקן א גוטער דאקטער און מען זאל האבן א רפואה שלימה.

ווייז דעם בריוו פאר דיין ווייב, וועט זי אפלאזן די אלע צודרייטע שיטות וואס פארדרייען דעם קאפ.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:
~~~~~~~~~~

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געוואלט פרעגן אויב מ'מעג פייפן מיט די מויל.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת משפטים, י״ט שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מוהרא״ש זאגט (אשר בנחל אידיש, חלק ב׳, מכתב קפח) אז עס איז מקובל פון צדיקים אז אויב מען פייפט מיטן מויל וכו׳ רופט מען צו זיך אלע קליפות ומשחיתים און אז דאס איז נישט קיין איידעלע זאך.

זע זיך צו פירן איידל וועסטו האבן א שיין לעבן.

...

~~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בענק זיך זייער צום ראש ישיבה, ב"ה אז מיין לעבן ווערט בעסער און בעסער מיט די עצות וואס איך האב באקומען פונעם ראש ישיבה. יישר כח פאר אלע שיעורים, איך הער אויס כסדר די שיעורים און איך בין זיך מחיה מיט זיי, און איך הער צוריק אויך פון אסאך אנדערע וואס זענען זיך מחיה מיט די שיעורים, דאס איז זייער גאנצער לעבן.

ווען איך האב געלערנט מיט'ן ראש ישיבה אלס חתן האט מיר דער ראש ישיבה געזאגט נאכצוקוקן צוויי גמרות וועגן ענינים שבינו לבינה, און עס אויך ווייזן פאר מיין ווייב, איך האב אבער פארגעסן די מראה מקומות, אפשר קען מיר דער ראש ישיבה נאכאמאל דאס אנצייכענען?

איך האף אי"ה צו קומען פסח אויף אמעריקע.

א גרויסן יישר כח

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת משפטים, י״ט שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.
~~~~~~~~~~~

איך פריי מיר זייער צו הערן פון דיר און איך בענק מיר נאך דיר; איך האף אז דו פירסט זיך אזוי ווי דו האסט געלערנט אין ישיבה אלע יארן. דו ניצט אויס דיינע יונגע יארן - די שענסטע יארן פון לעבן - מיט תורה ותפילה און עבודת השם יתברך.

בנוגע וואס דו פרעגסט וכו׳; הלואי זאל מען לערנען אלע חתנים און כלות צו לעבן אן פרישות און חומרות. דעמאלט וואלט נישט געווען אזוי סאך פראבלעמען אויף דער וועלט, ווייל רוב שלום בית פראבלעמען קומען פון דעם וואס מען לערנט פאלשע לימודים פון חומרות ופרישות.

דערפאר איז דער רבי געווען אזוי שטארק קעגן חומרות, אזוי ווי ער האט געזאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק ב׳, סימן מד): ״גַּם מֵחָכְמוֹת שֶׁיֵּשׁ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם בְּעַצְמוֹ, צָרִיךְ לְהַרְחִיק מְאֹד, כִּי כָל אֵלּוּ הַחָכְמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁיֵּשׁ לְהַנִּכְנָסִין וּמַתְחִילִין קְצָת בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם אֵינָם חָכְמוֹת כְּלָל, וְהֵם רַק דִּמְיוֹנוֹת וּשְׁטוּתִים וּבִלְבּוּלִים גְּדוֹלִים״.

דאס זענען נישט זאכן וואס מען קען שרייבן דערפון, אז דו וועסט קומען צו מיר וועלן מיר רעדן פנים בפנים.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין זייער נתעורר געווארן פון די קליפ וואס ווייזט ווי טאטע'ס געבן זיך נישט אפ מיט די קינדער נאר זיי זענען פארנומען מיט די סמארט פאון, און איך פרוביר אריינצולייגן מער צייט אין מיינע קינדער.

איך האב א שאלה, עס איז דא 'אבות ובנים' ביי אונז אין שול יעדן מוצאי שבת, איך זיץ מיט אלע מיינע קינדער, איך קען אבער נישט קיין גמרא, און איך פארשטיי נישט וואס זיי רעדן. זאל איך פשוט זיצן און שמועסן מיט זיי? אדער זאל איך זיי פארהערן נאר חומש רש"י וואס דאס קען איך יא ב"ה?

אויך וויל איך וויסן אזוי ווי איך האב 4 אינגלעך, יעדער אין אן אנדערע עלטער, וויפיל צייט זאל איך געבן פאר יעדן פון זיי ביי אבות ובנים?

איך קען נישט קיין חינוך, איך פרוביר זיך צו לערנען אביסל פון אייערע שיעורים.

יישר כח פאר אלעס.

זלמן לייב

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת משפטים, י״ט שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד זלמן לייב נרו יאיר
~~~~~~~~~~

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואויל איז דיר אז דו געבסט אוועק אביסל צייט פאר דיינע קינדער צו איבערגיין מיט זיי וואס זיי האבן געלערנט אין חדר דורכאויס די וואך, דאס וועט דיר ברענגען נחת פון דיינע קינדער ווען זיי וועלן עלטער ווערן.

א טאטע וואס געבט נישט אוועק פאר זיינע קינדער לכל הפחות איין שעה א וואך זיך צו אינטערעסירן וואס די קינדער מאכן, וואס זיי לערנען וכו' און שמועסט אביסל מיט זיי וכו', דער וועט זיך רייסן די האר פון קאפ ווען זיינע קינדער וועלן עלטער ווערן; קינדער וואקסן נישט פון זיך אליין, נאר אז מען געבט זיך אפ מיט זיי אין זייערע יונגע יארן וועלן זיי וואקסן שיינע פירות.

דאס וואס דו זאגט אז דו קענסט נישט קיין גמרא וכו'; קודם כל היינט איז דא גמרא'ס מיט טייטש אויף אלע שפראכן, אזוי אז אפילו איינער וואס האט נישט געלערנט אין די יונגע יארן קען אויך פארשטיין מער ווייניגער פון וואס די גמרא רעדט זיך. צווייטנס דארפסטו וויסן, אז דער עיקר פון 'אבות ובנים' איז נישט אז מען זאל דעמאלט פארהערן די קינדער, נאר דער ציל פון 'אבות ובנים' איז צו מאכן א קשר צווישן טאטע און קינד. א גאנצע וואך איז דער טאטע פאריאגט און פארפלאגט על המחיה ועל הכלכלה און עס קומט נישט אויס ער זאל שמועסן מיט זיינע קינדער, האט מען געמאכט 'אבות ובנים', אז מוצאי שבת זאל יעדע טאטע זיך אוועק זעצן אין בית מדרש מיט זיינע אינגלעך, ער טאטע זאל זיי דערציילן שיינע מעשיות פון צדיקים, מעשיות פון די פרשה און אויסהערן די קינדער וואס זיי טוהן אין חדר וכו'.

אז מען האט א שטוב מיט קינדער הייבט מען אן פון די יונגערע, ווייל זיי דארפן דאס מער און מען לערנט מיט יעדן קינד אביסל וכו'; פארשטייט זיך אז מען טאר נישט מאכן קיין אויסנאם פון איין קינד מער פון די אנדערע, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שבת י:): "לְעוֹלָם אַל יְשַׁנֶּה אָדָם בְּנוֹ בֵּין הַבָּנִים", נאר מען דארף יעדן איינעם געבן אייניג אויפמערקזאמקייט. אויב מען האט א קינד וואס ער מוטשעט זיך מער וכו', דארף מען אים מער ארויסהעלפן וכו'. דער עיקר פון 'אבות ובנים' איז אז דער טאטע זאל אויסהערן זיינע קינדער וואס זיי טוהן א גאנצע וואך וכו' און זיי ארויסהעלפן וכו', מען דארף זיי נישט פארהערן.

וואויל איז דיר אז דו געבסט אוועק א שעה יעדע מוצאי שבת ביי 'אבות ובנים' פאר דיינע קינדער. קינדער הערן אויס יעדעסווארט וואס זייער טאטע רעדט צו זיי, בפרט קליינע קינדער; זיי איז נישט קיין חילוק צו דער טאטע איז א תלמיד חכם אדער א פשוט'ער מענטש, קינדער הערן אויס זייער טאטע יעדעס ווארט וואס ער זאגט זיי.

גיי איבער די פרשה מיט דיינע קינדער און לאז דיר אראפ צו זיי, וועסטו שעפן פון זיי נחת. אזוי ווי דער רבי זאגט (ספר המידות, אות בנים, חלק ב' סימן ב): "סְגֻלָּה לַבָּנִים לְהַקְטִין עַצְמוֹ", א סגולה פאר קינדער איז זיך צו האלטן קליין; מוהרא"ש איז דאס מסביר אז דאס גייט ארויף אז מען האלט זיך קליין און מען לאזט זיך אראפ צו די קינדער, מען שפילט מיט זיי, מען פארציילט זיי מעשיות, מען אינטערעסירט זיך וואס זיי טוהן - דעמאלט איז מען זייער מצליח מיט זיי.

ועל כולם זאלסטו בעטן דעם אייבערשטן יעדן טאג אויף גוטע קינדער, וואויל איז פאר עלטערן וואס בעטן דעם אייבערשטן יעדן טאג אויף גוטע קינדער ווערלן זיי זוכה זיין צו ערליכע קינדער.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א בחור, נישט יונג, און דערוויל זיץ איך נאך אין ישיבה. איך בין א מענטש וואס טוט אלץ פאר אנדערע, איך פרוביר צו העלפן א צווייטן, און איך פרוביר צו טון דעם רבינ'ס עצות, אבער איך פיל נישט קיין טעם אין מיין לעבן, אפשר קענט איר מיר מחזק זיין און ארויסהעלפן?

א גרויסן יישר כח.

יוסף

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת משפטים, י"ט שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד יוסף נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דאס וואס דו זאגסט אז דו ביסט נישט פריילעך און דו שפירסט נישט קיין טעם אין דיין לעבן, דאס איז ווייל דו דארפסט חתונה האבן. ווילאנג א מענטש האט נישט חתונה איז ער נישט פריילעך, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (יבמות סב:): "אָמַר רַבִּי תַּנְחוּם אָמַר רַבִּי חֲנִילָאִי כָּל אָדָם שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה שָׁרוּי בְּלֹא שִׂמְחָה", ווי לאנג מען האט נישט חתונה איז מען נישט פריילעך, אזוי ווי עס שטייט (דברים יד, כו): "וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ"; "בְּלֹא בְּרָכָה", מען האט נישט קיין ברכה, אזוי ווי עס שטייט (יחזקאל מד, ל): "לְהָנִיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתֶךָ"; "בְּלֹא טוֹבָה", און מען האט נישט קיין גוטס, אזוי ווי עס שטייט (בראשית ב, יח): "לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ".
~~~~~~~~~~

דער הייליגער רבי האט אונז געגעבן אן עצה וואס מיט די עצה קען מען זוכה זיין אנצוקומען צו די גרעסטע מדריגות, דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה): "הִתְבּוֹדְדוּת הוּא מַעְלָה עֶלְיוֹנָה וּגְדוֹלָה מִן הַכֹּל", ווען א מענטש פאלגט דעם רבי'ן און ער שמועסט זיך אויס זיין הארץ מיטן אייבערשטן אויף זיין אייגענע שפראך, ער דערציילט אים אלעס וואס גייט אריבער אויף אים, זאגט ער שוין נישט אז ער האט נישט קיין טעם אין לעבן, פארקערט, דער מענטש הייבט אן שפירן א טעם גן עדן אויף די וועלט, ער שפירט זיך נאנט צום אייבערשטן און ער דארף שוין קיינעם נישט, ער דארף נאר דעם אייבערשטן אליינס.

דערפאר, אז דו שרייבסט אז דיין לעבן האט נישט קיין טעם, פאלג דעם רבינ'ס עצה פון 'התבודדות'; גיי אויף א פלאץ וואו קיינער איז נישט דארט און רעד זיך אויס דיין הארץ צום אייבערשטן אויף דיין אייגענע שפראך, פארצייל פארן אייבערשטן אלעס וואס גייט אריבער אויף דיר. וויין צו אים: **"רבונו של עולם, וואס זאל איך טון אז דער יצר הרע ווארפט מיר אראפ נאכאמאל און נאכאמאל? וויפיל מאל איך נעם זיך פאר צו זיין וואויל פאל איך נאכאמאל אראפ! רבונו של עולם, איך שפיר נישט קיין טעם אין לעבן, איך בין נישט פריילעך, באשעפער איך וויל חתונה האבן, איך וויל אנהייבן לעבן, העלף מיר אייבערשטער"**.

וויסן זאלסטו אז א בחור איז דער גרעסטער רחמנות אויף דער וועלט; מוהרא"ש זכרונו לברכה זאגט אז קיינער פארשטייט נישט קיין בחור, קיינער ווייסט נישט די צער וואס א בחור גייט אדורך. א בחור וויל זיין ערליך, ריין און הייליג, אבער עס גייט אים נישט, ער האלט אין איין אראפפאלן אין די עבירה פון פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן, ביז עס ווערט אים נמאס דאס לעבן און ער גייט ארום מיט שלעכטע מחשבות כאילו דער אייבערשטער איז ברוגז אויף אים; אבער אז מען פאלגט דעם רבי'ן און מען מאכט התבודדות, דעמאלט ווערט מען פריילעך.

זע צו זאגן יעדן טאג אביסל משניות און תהילים; נאר דאס בלייבט פונעם מענטש. קוק וואס דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן כג): "אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לֶאֱכֹל כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, וְלִשְׁתּוֹת אַחַר כָּךְ אֵיזֶה קַפִּיטְלִיךְ תְּהִלִּים, וּלְהִתְלַבֵּשׁ בְּאֵיזֶה מִצְווֹת", וואויל איז דעם מענטש וואס עסט יעדן טאג אפאר פרקים משניות, טרינקט אפאר קאפיטלעך תהילים און טוט זיך אן מיט מצות.

דער אייבערשטער זאל דיר שיקן בקרוב דיין שידוך.

...

~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד מו"ר הגאון הראש ישיבה שליט"א,

איך בין א אינגערמאן פון ארץ ישראל, איך האב שוין חתונה געהאט פאר 6 יאר, און איך האב ב"ה 2 קינדער בלי עין הרע כן ירבו.

איין יאר ל"ג בעומר אין מירון האב איך באקומען א סידי מיט אייערע הייליגע ניגונים, און אזוי בין איך אנגעקומען אויך צו הערן אייערע שיעורים, און דאס האט מיר ממש געטוישט מיין לעבן צום גוטן, די ווערטער זענען מיר מחזק ממש כמים קרים על נפש עייפה. נאך אסאך נסיונות און שוועריקייטן וואס איך בין דורכגעגאנגען, און איך גיי נאכאלץ דורך, איז נישטא נאך א זאך וואס איז מיר אזוי מחזק ווי די הייליגע שיעורים פונעם ראש ישיבה שליט"א.

לעצטנס בין איך דורכגעגאנגען נאך א שוועריקייטן רחמנא ליצלן. מיט מיין צווייטע אינגל איז אויך געבוירן געווארן א צווילינג מיידל, זי האט געהאט קאמפליקאציעס גלייך ביים געבוירן ווערן, איך האב געגעבן א גרויסע קידוש אום שבת און איר געגעבן א נאמען, אבער שבת נאכמיטאג איז זי ליידער אוועק ל"ע, זעקס שעה נאכ'ן געבן דעם נאמען, און דריי און האלב טעג נאכ'ן געבוירן ווערן.

ס'איז מיר געווען גאר שווער צו הערן די ביטערע בשורה מוצאי שבת, מיר פרובירן זיך מחזק זיין און זיך דערהאלטן, אבער ס'קומט נישט אן גרינג, אפשר קענט איר מיר אביסל מחזק זיין.

א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

ישראל

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת משפטים, י"ט שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ישראל נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

עס טוט מיר זייער וויי צו הערן די שרעקליכע בשורה; המקום ינחם אתכם, דער אייבערשטער זאל ענק טרייסטן, אייך מיט אייער ווייב תחי', איר זאלט נישט וויסן מער פון קיין צער.

דער אר"י הקדוש זאגט אז דער שם הוי"ה בהכאה באטרעפט מקו"ם. דאס הייסט: י' פעם י', ה' פעם ה', ו' פעם ו', ה' פעם ה', באטרעפט מקו"ם; מוהרא"ש זכרונו לברכה איז דאס מסביר אזוי: "הוי"ה בהכאה", דאס הייסט, ווען א מענטש כאפט קלעפ, דארף ער וויסן אז אלע קלעפ קומט פונעם אייבערשטן. אויב מען ווייסט אז הוי"ה - דער אייבערשטער, בהכאה - ער שלאגט מיר, דעמאלט איז "עולה מקום" בלייב איך שטיין אויף מיין פלאץ, איך גיי נישט אוועק פון די אמונה, ווייל עס וועט גארנישט ניצן.

דערפאר - זאגט מוהרא"ש - ניצט מען דעם לשון 'המקו"ם ינחם אתכם' ווען מען איז מנחם אבל, ווייל מען זאגט פארן מענטש: "געדענק, "המקו"ם" ינחם אתכם, אלע קלעפ וואס גייט אריבער קומט פונעם אייבערשטן".

מיר ווייסן גארנישט, מיר דארפן נאר איין זאך חזר'ן - די הייליגע אמונה; מיר דארפן חזר'ן דעם פסוק (דברים לב, ד): "הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ, כִּי כָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט, אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל, צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא", עס איז נישט דא וואס צו זאגן עס איז נישט דא וואס צו פארשטיין, א איד ווייסט אז דער אייבערשטער פירט דער וועלט בצדק ובמשפט בחסד וברחמים. ווען א מענטש האט אמונה, ער גלייבט אז אלעס איז דער אייבערשטער און קיינער קען אים גארנישט טון - נישט קיין גוטס און זיכער נישט קיין שלעכטס, דעמאלט איז דער מענטש גליקליך און פרייליך.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד): ווען א מענטש ווייסט אז אלעס וואס גייט אריבער אויף אים איז פאר זיין טובה וועגן, דער מענטש לעבט שוין אין גן עדן; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (פסחים נ.): "'בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד', פרעגן חז"ל, יעצט איז נישט ה' אחד ושמו אחד?! נאר יעצט ווען עס גייט גוט פאר א מענטש, זאגט ער הטוב והמטיב און חס ושלום ווען עס גייט נישט גוט פאר א מענטש זאגט ער דיין האמת, אבער לעתיד לבא וועט מען אויף אלעס זאגן הטוב והמיטב"; דערפאר, ווען א מענטש ווייסט אז אלעס וואס פאסירט מיט אים איז דער אייבערשטער, דעמאלט לעבט ער אין עולם הבא.

דערפאר בעט איך דיר זייער, שטארק דיך און שטארק דיין ווייב תחי'; אפילו עס איז דיר ביטער וכו' וכו' האב נישט קיין קשיות אויף דאס וואס דו גייסט אריבער. געדענק אז (תהלים קמה, יז): "צַדִּיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו", און (שם, ט): "טוֹב ה' לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", דער אייבערשטער איז גוט צו יעדן איינעם; איי איך זע עס נישט, איי איך פארשטיי עס נישט - דארף איך האבן אמונה אז אלעס איז לטובה און דאס אז איך זע עס נישט און פארשטיי עס נישט - דאס איז אויך פאר מיין טובה.

זיי זיך מחזק מיט דיין יונגעלע, און זע צו מחזק צו זיין דיין ווייב ווייל זי דארף נאך מער חיזוק פון דיר.

דער אייבערשטער זאל דיר העלפן דו זאלסט נישט וויסן מער פון קיין צער.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:
~~~~~~~~~~

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

מיינע געשוויסטער הערן אסאך מאל פלעיס, איך האב זייער מורא ווען איך הער א שרעקעדיגע פלעי. וואס זאל איך טון?

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת משפטים, י״ט שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... תחי׳

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

זאגט פאר אייערע געשוויסטער אז איר ווילט ענדערש הערן ערליכע סי די׳ס ווי צו הערן ליצנות וכו׳; היינט איז דא ערליכע סי די׳ס פון ערליכע זינגערס.

מען דארף זייער אכטונג געבן וואס מען הערט ווייל דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן ג): ״מִי שֶׁשּׁוֹמֵעַ נְגִינָה מִמְּנַגֵּן רָשָׁע, קָשֶׁה לוֹ לַעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא״, ווער עס הערט א ניגון פון נישט אן ערליכער זינגער וכו׳ וועט דאס אים שטערן צו דינען דעם אייבערשטן. און פארקערט אויך: ״וּכְשֶׁשּׁוֹמֵעַ מִמְּנַגֵּן כָּשֵׁר וְהָגוּן, אֲזַי טוֹב לוֹ״, אויב דער זינגער איז אן ערליכער איד וועט דאס אים ברענגען נענטער צום אייבערשטן.

מען דארף זייער אכטונג געבן פון ליצנות; אנשטאט הערן טעיפס פון ליצנות וכו׳, זאלט איר ענדערש הערן מעשיות פון צדיקים, אדער פרייליכע ניגונים פון אמונה וכו׳. היינט איז דא זייער גוטע טעיפס פאר קינדער פון גוטע ערליכע מחנכים וואס פארציילן זייער שיינע מעשיות אנגעפילט מיט יראת שמים. אויך איז דא טעיפס פון ערליכע אידן וואס זינגען ניגונים וואס ברענגט אריין אמונה אין די צוהערער.

בעטס אייערע געשוויסטער אז ווען איר זענט אין שטוב זאלן זיי ענדערש אנצידן טעיפס וואס ברענגט יראת שמים, נישט וואס לעשט אויס יעדע אידישער פונק וכו׳.

ווייזט די בריוו פאר אייערע געשוויסטער.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א מיידל און איך האב געוואלט פרעגן איבער דעם וואס איך לייד אסאך פון מיינע עלטערן וואס שרייען מיר נאך מיט מיאוס'ע נעמען און מיאוס'ע ווערטער, דאס טוט מיר זייער שטארק וויי.

אויך מיין שוואגער שרייט מיר נאך אז איך בין א "גראבער", און דאס טוט מיר זייער וויי.
~~~~~~~~~~

קענט איר מיר ביטע געבן אן עצה?

יישר כח פאר אלעס.

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת משפטים, י״ט שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... תחי׳

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

עס איז נישט קיין צניעות פאר אייך צו רעדן מיט אייער שוואגער; דאס אז ער שרייט אויף אייך ״גראבער״ וכו׳, דאס איז נישט גערעכט פון אים, אבער איך מוז אייך זאגן אז איר זענט אויך נישט גערעכט, ווייל אויב איר וואלט נישט גערעדט מיט אים וואלט ער בכלל נישט געשריגן אויף אייך.

דערפאר, פון היינט און ווייטער זאלט איר נישט רעדן מיט קיין פרעמדע מענער - אפילו מיט אייערע שוואגערס; איר זענט שוין נישט קיין קליין מיידל, איר זענט שוין א גרויס מיידל, דארפט איר אכטונג געבן ווי אזוי איר פירט זיך. פירט זיך אויף איידל וועט איר האבן א גוט לעבן.

בנוגע אייערע עלטערן, אז זיי שרייען אויף אייך מיאוס׳ע ווערטער וכו׳; איר דארפט זיי דן זיין לכף זכות אז זיי מיינען אייך נישט ווי צו טון. אויף יעדן איינעם גייט אריבער שוועריקייטן אין לעבן און אסאך מאל כאפט מען זיך נישט און מען שרייט אויף די קינדער. איר זאלט קיינמאל נישט ענטפערן פאר אייערע עלטערן ווען זיי שרייען אויף אייך, אין דעם זכות וועט איר האבן א שיין לעבן.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

יישר כח פאר די שיינע עצות און חיזוק וואס דער ראש ישיבה באקט אריין אין אונז טאג נאך טאג במסירות הגוף והנפש.

איך האב געוואלט פרעגן א שאלה: ס'איז באוואוסט אז מוהרא"ש זי"ע האט זייער געוואלט אז זיינע תלמידים זאלן גיין מיט ווייסע זאקן שבת קודש, איז מיר שווער אז לכאורה א לבוש איז דאך נישט חשוב, און ס'איז נישט קיין חילוק ווי אזוי מ'גייט אנגעטון, איז וואס איז די גרויסע ענין?

יישר כח פאר אלעס.
~~~~~~~~~~

נתן

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת משפטים, כ' שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד נתן נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך ווייס נישט ווי אזוי אן ערליכער איד קען פרעגן אזא שאלה וואס גרעניצט זיך מיט ליצנות; אזוי אוועק צו מאכן און פרעגן: "א לבוש איז נישט אזא חשוב'ע זאך", ווען דער ערשטער יסוד אין אידישקייט איז דאס אידישע לבוש; אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מדרש אגדה): "לֹא נִגְאֲלוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם אֶלָּא עַל שֶׁלֹּא שִׁינּוּ אֶת לְבוּשָׁם", מיר זענען ארויס פון מצרים נאר ווייל מיר האבן נישט משנה געווען אונזער לבוש. אידישע קינדער זענען געווען אפגעזונדערט פון די מצריים די גוים מיט זייערע אידישע קליידער, אזוי ווי עס שטייט (דברים כו, ה): "וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב", דרש'ענען חז"ל: "מְלַמֵּד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצֻיָּנִים שָׁם", די אידן זענען געווען אפגעטיילט פון די גוים מיט זייער לבוש.

זאג נישט אז אידישע קליידער איז נישט חשוב, דאס איז דער וועג פון דעם יצר הרע; קודם קומט ער צום מענטש און לאכט אפ פון איין זאך נאכדעם קלאפט ער אראפ דעם מענטש אינגאנצן, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שבת קה:): "כַּךְ אוּמָּנְתּוֹ שֶׁל יֵצֶר הָרַע, הַיּוֹם אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כַּךְ, וּלְמָחָר אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כַּךְ, עַד שֶׁאוֹמֵר לוֹ עֲבוֹד עֲבוֹדָה זָרָה, וְהוֹלֵךְ וְעוֹבֵד".

מוהרא"ש האט איינגעפירט אין יבניאל מען זאל גיין שבת אנגעטון נישט נאר מיט ווייסע זאקן, נאר אויך מיט א ווייסע בעקיטשע ווייל דער אר"י הקדוש זאגט (פרי עץ חיים שער השבת, פרק ד'): "צָרִיךְ שֶׁיִּלְבּוֹשׁ בְּכָל שַׁבָּת בְּגָדִים לְבָנִים, לָכֵן אַל יִפְחוֹת מֵאַרְבָּעָה בִּגְדֵי לָבָן, כְּמוֹ מַלְבּוּשׁ עֶלְיוֹן וְתַחְתּוֹן, וְאֵזוֹר, וְחָלוּק", שבת זאל מען גיין מיט ווייסע קליידער. און ר' חיים ויטאל זכרונו לברכה שרייבט: "איך האב מקבל געווען פון מיין רבי דער אר"י הקדוש, אז ווי אזוי א מענטש גייט אנגעטון שבת אויף דער וועלט וועט ער זוכה זיין צו גיין אנגעטון אויף יענע וועלט", עיין שם.

נאר וויבאלד מיר לעבן צווישן מענטשן וואס גייען אנגעטון שווארץ וכו', קענען מיר נישט גיין אנגעטון מיט ווייסע בעקיטשעס ווייל מיר וועלן אויסקוקן ווי א חתן צווישן אבלים, אלע וועלן לאכן וכו'; אבער ווען מוהרא"ש האט זיך אריין געצויגן אין

יבנאל מיט אנשי שלומינו, האט מוהרא״ש געזאגט: ״דא זענען מיר אליין וכו׳, קענען מיר מקיים זיין וואס דער אר״י הקדוש שרייבט״.

דאס איז די זאך פון גיין ווייסע זאקן שבת, ווייל אז מען קען נישט גיין אינגאנצן ווייס גייט מען כאטש מיט ווייסע זאקן לכבוד שבת.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געזען וואס מוהראש ז"ל שרייבט אין ספה"ק "אשר בנחל" (חלק ט"ז דף קפ"ז) אז ווען מ'האט צייט זאל מען שרייבן חידושי תורה וואס מ'איז מחדש אויפ'ן רבינ'ס דיבורים, און דאס איז א גרויסער תיקון פאר'ן מענטש.

איך האב אויף דעם אפאר שאלות, איז דאס געזאגט געווארן פאר יעדן איינעם? וואס טוט מען אויב מ'קען נישט מחדש זיין קיין חידושים? דארף מען האבן דורכגעלערנט כל התורה כולה פאר'ן מחדש זיין? דארף מען קענען קבלה פאר מ'איז מחדש א חידוש?

א גרויסן יישר כח.

חיים

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ב׳ פרשת משפטים, כ׳ שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד חיים נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער רבי זאגט (לקוטי מוהר״ן, חלק ב׳, סימן קה): ״ווען א מענטש איז מחדש חידושי תורה איז דאס א גרויסער תיקון צו מתקן זיין וואס מען האט פוגם געווען אין פגם הברית.

נאך האט דער רבי געזאגט (שיחות הר״ן, סימן רסז): ״מִי שֶׁרוֹצֶה לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה מוּתָּר לוֹ לְחַדֵּשׁ וְלִדְרוֹשׁ כָּל מַה שֶּׁיִּרְצֶה, כָּל מַה שֶּׁיִּזְכֶּה לְחַדֵּשׁ בְּשִׂכְלוֹ״, ווער עס וויל מחדש זיין חידושי תורה מעג מחדש זיין און דרשנ׳ען וואס ער וויל, ״וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יוֹצִיא אֵיזֶה דִּין חָדָשׁ עַל פִּי דְּרוּשָׁיו שֶׁדּוֹרֵשׁ בְּדֶרֶךְ דְּרוּשׁ וְסוֹד״, מיט איין תנאי, ער זאל נישט מחדש זיין נייע הלכות אוועק צו גיין פון שלחן ערוך. שרייבט ר׳ נתן ווייטער: ״וְהַמּוּבָן מִדְּבָרָיו הָיָה, שֶׁאֲפִלּוּ בְּכַוָּנוֹת הָאֲרִיזַ״ל וְדַרְכֵי הַקַּבָּלָה מוּתָּר לְחַדֵּשׁ בָּהֶם כַּאֲשֶׁר יַשִּׂיג שִׂכְלוֹ, וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יוֹצִיא מֵהֶם שׁוּם דִּין חַס וְשָׁלוֹם״, מען מעג מחדש זיין חידושים אפילו אין קבלה, ווי לאנג מען איז נישט מחדש קיין הלכות און מען גייט נישט אוועק פון שלחן ערוך.
~~~~~~~~~~

עס איז געקומען א איד צום הייליגן רבי׳ן מיט זיינע חידושים וואס ער האט מחדש געווען אויף א תורה פון רבי׳ן אין ליקוטי מוהר״ן, האט דער רבי געזאגט: ״איר קענט קנייטשן מיין ספר ווי אזוי איר ווילט (דאס מיינט איר קענט זאגן אלע פשטים אויף מיינע תורות) בתנאי אז איר זאלט נישט אפטרעטן פון שלחן ערוך״; ווען א מענטש איז מחדש חידושים בתורה, דארף מען אכטונג געבן אז מען זאל נישט אוועק גיין פונעם דרך התורה - פון די ווערטער וואס די הייליגע חכמים האבן אונז געלערנט.

דערפאר איז זייער א גרויסע זאך אראפ צו שרייבן חידושי תורה, אבער מען דארף עס נישט דרוקן וכו׳.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן זוכה זיין צו לערנען, לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד הרה"ג ר' יואל ראטה שליט"א,

שלום וברכה, איך בין א פרוי פון יבנאל, מיט א שיינע משפחה. איך בין שוין חתונה געהאט מיט מיין חשובער מאן פאר 17 יאר, און מיר האבן ב"ה א שיינע שטוב מיט ליכטיגע קינדערלעך קע"ה. איך דאנק דעם אייבערשטן אויף אלעס גוטס וואס ער האט מיר געגעבן און ער געבט מיר נאכאלץ.

מיר זענען געקומען וואוינען קיין יבנאל מיט עטליכע יאר צוריק, מיר האבן ב"ה זוכה געווען צו ווערן בעלי תשובה דורך ברסלב, מיר האבן אבער נישט געהאט קיין רב און צדיק וועמען מיר האבן אויסגעהערט און געפאלגט אויף א רעגעלמעסיגן פארנעם. ווען מיר זענען אנגעקומען קיין יבנאל זענען מיר ב"ה געווארן מקורב צו מוהרא"ש, מיר זענען אריין צו אים און געשריבן צו אים עטליכע מאל, מיר זענען געווען ביי דרשות און טישן, אבער ליידער איז מוהרא"ש נסתלק געווארן נישט צו לאנג נאכדעם וואס מיר זענען אנגעקומען קיין יבנאל.

די לעצטע דריי יאר האבן מיר ב"ה ווייטער געוואוינט דא אין יבנאל, מיר זענען ב"ה זייער מצליח ברוחניות ובגשמיות, איך שפיר אבער נישט אז מיר זענען געשטיגן צופיל ברוחניות אין די יארן. דער מצב דא, מיט אזויפיל לשון הרע'ס פון אלע זייטן, אזויפיל מחלוקת און קריגערייען, איינער רעדט אויפ'ן צווייטן, דער מצב איז זייער שלעכט משפיע אויף אונז. איך וויל ממש נישט ארויסגיין פון דערהיים, ווייל איך שפיר אז אויב יא קען איך אויך ווערן אריינגעשלעפט אין די פייער פון מחלוקת און לשון הרע.

אונזער שלום בית איז ב"ה זייער פיין, איך פארשטיי זיך ב"ה זייער גוט מיט מיין מאן, ווען עס קומט אבער צו גיין צו א צדיק בין איך נישט אויף די זעלבע מיינונג ווי מיין מאן. ער וויל מקבל מרות זיין פון הרה"ח
~~~~~~~~~~

רבי יצחק לעזער שליט"א, איך האב אבער נישט מסכים געווען דערצו, איך האב זיך קעגנגעשטעלט, און דאס האט שטארק געשטערט די שלום בית ביי אונז אינדערהיים.

איך האלט אז מיר קענען ווייטער אנגיין בלויז מיט די לימודים פונ'ם רבי'ן און מוהרא"ש, מיין מאן האלט אבער אז מ'דארף אויך האבן א לעבעדיגע רבי און זיך מבטל זיין צו אים, איך פארשטיי אבער נישט צו די זאכן, איך ווייס נישט ווי אזוי מ'ווארפט אוועק דעם שכל פאר א צדיק. איך בין שוין געווען ביי אסאך צדיקים פאר א ברכה און הדרכה, איך האב אבער קיינמאל נישט פארשטאנען וואס דאס מיינט זיך מבטל צו זיין פאר א צדיק.

און אויב וועט מיין מאן מקבל זיין פון איין צדיק, און איך פון א צווייטן צדיק, וועט דאס זיכער נישט טויגן.

אלנפאלס, איך ווייס נישט דער ריכטיגער וועג ווי אזוי צו גיין, דאס אז אונזער שטוב איז נישט אינגאנצן בשלום, איז זיכער זייער נישט גוט פאר די קינדער, איך ווייס אבער נישט וואס איך דארף יא צו טון. איך וועל זיך זייער פרייען אויב איר וועט אונז קענען מדריך זיין וואס צו טון אין אונזער מצב. מיר זענען זיך אסאך מחזק מיט אייערע שיעורים און חיזוק יומי, דאס שטארקט אונז אין אמונה און צו רעדן צום אייבערשטן, אפשר וועט איר אונז קענען מייעץ זיין אין אונזער פראבלעם.

א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ב׳ פרשת משפטים, כ׳ שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... תחי׳

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

ווי איך פארשטיי קען דער ס״מ נישט דערליידן אז איר לעבט אזא שיינע לעבן מיט אייער מאן שוין 17 יאר און איר האט א שטוב מיט ליכטיגע קינדער וכו׳ וכו׳; דערפאר זוכט ער מיט אלע כוחות צו צעשטערן אייער לעבן, ער זוכט ווי ער קען מאכן א פירוד צווישן אייך און אייער מאן. ווייל איינמאל ער צעברעכט די ליבשאפט צווישן מאן און ווייב האט ער נאכדעם א גרינגע וועג ווי אזוי ער קען כאפן דעם מענטש אין זיין נעץ און אים מכשיל זיין מיט עבירות, אזוי ווי דער רבי זאגט (שיחות הר״ן, סימן רסג): ״מֵעִנְיַן בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁשָּׁכִיחַ מְאֹד שֶׁנַּעֲשֶׂה קִלְקוּל בֵּינֵיהֶם וּבֵין נְשׁוֹתֵיהֶם, וְנִפְרָדִים זֶה מִזֶּה אֵיזֶה זְמַן, וְלִפְעָמִים נַעֲשֶׂה מִזֶּה פֵּרוּד לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם״, דאס וואס מען זעט אינגעלייט צוטיילן זיך פון די ווייב זיך און זיי זענען צעטיילט פאר א שטיק צייט און אסאך מאל ווערט נאכדעם א גט חס ושלום, ״זֶה מַעֲשֶׂה בַּעַל דָּבָר, שֶׁמַּנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ עַל זֶה מְאֹד, לְקַלְקֵל הַשָּׁלוֹם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּדֵי שֶׁיִּתָּפְסוּ בִּמְצוּדָתוֹ חַס וְשָׁלוֹם עַל יְדֵי זֶה״, דאס איז דער ארבעט פונעם יצר הרע וואס ער מאכט אז מען זאל זיך צוטיילן. ווייל ווען מאן און

ווייב זענען צעטיילט קען ער זייער גרינג ארייננכאפן דעם מענטש ביי אים אין זאק אריין, "כִּי הוּא אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד - לְתָפְסָם בִּנְעוּרֵיהֶם עַל יְדֵי קִלְקוּל הַשְּׁלוֹם בַּיִת חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁגּוֹרֵם בְּעַרְמוּמִיּוּתוֹ לְקַלְקֵל הַשָּׁלוֹם שֶׁבֵּינֵיהֶם", דער יצר הרע לאקערט אויף יונגע פארפעלקער זיי צו צעטיילן און אזוי כאפט ער זיי אריין אין שמוציגע עבירות.

מיר טוט זייער וויי אז עס איז דא מחלוקת צווישן אנשי שלומינו וכו', אבער עס איז נישט אזוי פשוט ווי איר לייגט עס אראפ, נאר ווער עס וויל לעבן בשלום קען לעבן ווייטער אין יבנאל זייער שיין. איך אליינס האב תלמידים וואס וואוינען אין יבנאל און זיי ווייסן גארנישט פון קיין מחלוקת צו זאגן, זיי לעבן מיטן אייבערשטן, זיי לעבן מיט די חיזוק פון הייליגן רבי'ן, זיי דאווענען און לערנען, זיי גייען הפצה און זענען פרייליך וכו'. איך פרעג זיי אסאך מאל אויב מען קריגט זיך דארט וכו', ענטפערן זיי מיר אייביג דעם זעלבן תירוץ: "ווער עס וויל זיך קריגן קריגט זיך וואו ער זאל נאר זיין, ווער עס וויל שלום איז זיך מחי' דא אין יבנאל".

איך געדענק ווען איך בין געקומען דאס ערשטע מאל קיין יבניאל, פאר איבער צען יאר צוריק, בין איך ממש געווען פארגאפט און ערשטוינט אז עס איז דא אזא זאך אויף דער וועלט; איך האב דארט געזען מענטשן לעבן שוין אין גן עדן, איך האב געזען מענטשן לעבן אזוי פשוט, אזוי פרייליך, מיט א לויטערע אמונה אזוי ווי מוהרא"ש האט אין אונז אריינגעבאקן. איך בין איינגעשטאנען ביי א משפחה און איך האב זיך צוגעקוקט מיט שטוינונג ווי פשוט'ע מענטשן לעבן מיט אזא אמונה, מיט אזא שמחה, מיט אזא צופרידנקייט. ביז איך בין אנגעקומען אין שול, דארט האב איך געטראפן אינגעלייט און איך הייב אן שמועסן מיט זיי פון דאס שיינקייט פון יבניאל; זאגט מיר איינער: "זה לא כל כך פשוט", "עס איז נישט אזוי פשוט ווי דו מיינסט", "פרעג נישט וואס טוט זיך, עס איז געפערליך" וכו' וכו', האב איך פון איין זייט געזען מענטשן וואס לעבן ממש אין גן עדן און פון דער אנדערער זייט מענטשן וואס ווילן נאר רעדן לשון הרע און זוכן פון אונטער דער ערד זיך אפצורעדן.

אין יעדע פלאץ זענען דא מענטשן וואס זוכן מחלוקת, זוכן עקשאן וכו', דאס איז דער גלות און פון דעם ליידן מיר אזוי פיל, ביז דער אייבערשטער וועט אונז שיקן אליהו הנביא וואס ער וועט שלום מאכן אויף דער וועלט, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (עדויות ח, ז): "אֵין אֵלִיָּהוּ בָּא לֹא לְרַחֵק וְלֹא לְקָרֵב אֶלָּא לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בָּעוֹלָם", ווען אליהו הנביא וועט קומען אויף דער וועלט וועט ער מאכן שלום צווישן אלע אידן.

אן ערליכער איד קריגט זיך נישט מיט קיינעם; אן ערליכער איד גייט זיך זיין וועג און עס גייט אים גארנישט אן, ער זוכט נישט קער צו נעמען פון די וועלט, ער וועט זיך מיט קיינעם נישט קריגן. ער וועט נאר זען צו העלפן און מחי' זיין א צווייטן.

ווער עס וויל טון די ווילן פון מוהרא"ש און וועם עס גייט אין לעבן די כבוד פון מוהרא"ש וכו', דארף מקיים זיין וואס מוהרא"ש האט אונז געשריבן אין די צוואה; קוקט אריין אין צוואת מוהרא"ש (אות י): **"מַיינֶע טַייעֶרֶע קִינְדֶער אוּן תַּלְמִידִים, אִיר זָאלְט זִיךְ זֵייעֶר שְׁטַארְק הִיטְן זִיךְ נִישְׁט אַרַיינְצוּמִישְׁן אִין קַיין שׁוּם מַחְלוֹקֶת אוּן קְרִיגֶערַייעֶן"**; אין צוגאב צו דעם איז דא א בריוו וואס מוהרא"ש האט געשריבן דעם לעצטן טאג פון זיין לעבן אז מען זאל זיך היטן פון מחלוקת, אזוי אויך האט מוהרא"ש געשריבן פון שפיטאל בעט אפאר טעג פאר ער איז נסתלק געווארן אין א בריוו: "וְלָכֵן זֶה עִקַּר רְצוֹנִי שֶׁיִּהְיֶה רַק אַהֲבָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, כִּי הַרְבֵּה צָרוֹת בָּאוּ וְיָצְאוּ מִמַּחְלֹקֶת וּמְרִיבוֹת". זעט מען ווי שטארק מוהרא"ש האט געוואלט מיר זאלן זיך מיט קיינעם נישט קריגן.

דערפאר בעט איך אייך, אנטלויפט פון מחלוקת און רעדט נישט מיט קיינעם וועגן מחלוקת. איר זאלט לעבן בשלום מיט אייער מאן; אז אייער מאן האט געטראפן איינעם פון וועם ער נעמט חיזוק וכו', וואס דארף דאס אייך אנגיין?! אז אייער מאן האט געטראפן א פלאץ וואו מען איז אים מחזק אויף תורה ותפילה, פארוואס זאלט איר אים שטערן?! פארקערט, זייט אים מחזק און מעודד! זאגט אים: "מיר וועלן אייביג זיין צוזאמען, מיר וועלן לעבן בשלום ובשלוה!"

דאס וואס איר שרייבט "מען דארף אוועקווארפן די שכל"; ווער הייסט אוועק ווארפן די שכל? חס ושלום, מען טאר נישט אוועק ווארפן די שכל און נאר א מענטש מיט שכל וועט נעמען אן ערליכער איד זאל אים ווייזן די וועג ווי אזוי צו לעבן. די שכל זאגט אז מען דארף גיין צו אן ערליכער איד, די שכל זאגט אז אויב דער מאן האט אן ערליכער איד וואס איז אים מחזק זאל אים די ווייב נישט שטערן. פארקערט, אויב מען מאכט מחלוקת - דאס הייסט אוועק געווארפן די שכל; אויב איינער וועט אייך קומען זאגן עס איז א מצוה יענעם צו רודפ'ן, דארף מען יענעם זאגן: "אויב איז עס אזא גרויסע מצוה זאלט איר אליין טון די מצוה - מצוה בו יותר מבשלוחו", דאס הייסט שכל.

דאס זעלבע איז מיט ביטול וכו'; א ביטול דארף מען האבן צום הייליגן באשעפער און צו די הייליגע תורה. און ווער זאגט אונז וואס שטייט אין די תורה? דיינים און רבנים. די אלע וואס שרייען: "היינט איז שוין נישט דא קיין צדיקים וכו'"; דאס איז נישט עפעס א נייע זאך, דאס האט מען געשריגן אין אלע צייטן. אין הייליגן רבינ'ס צייטן האט מען דאס אויך געשריגן, אזוי ווי דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן לח): "כִּי עַכְשָׁיו

נִתְפַּשֵּׁט הָאֶפִּיקוֹרְסוּת שֶׁהֻתְּרָה הָרְצוּעָה לְדַבֵּר סָרָה עַל כָּל הַצַּדִּיקִים וְעַל כָּל יִרְאֵי ה׳״, עס איז זייער פארשפרייט אז מענטשן רעדן אויף צדיקים, באמת ווילן זיי רעדן אויפן אייבערשטן אליינס, נאר זיי האבן מורא אז אויב זיי וועלן רעדן אויפן אייבערשטן וועט מען זיי אנשרייען וכו׳, דערפאר רעדן זיי אויף צדיקים, אבער זיי מיינען דעם אייבערשטן; זעט מען אז אין אלע צייטן זענען פארהאן וואס שרייען דעם זעלבן ניגון: ״היינט איז שוין גארנישט דא״; אבער דאס איז נישט אמת, נאר אין יעדע דור זענען דא צדיקים וואס זענען זיך מוסר נפש פאר אידישע קינדער זיי צו מאכן לערנען און דאווענען און אריין ברענגען אין זיי די אמונה ברורה ומזוככת.

פארשטייט זיך אז ווען א מענטש גייט צו איינעם, דארף ער שטענדיג זען אויב יענער איז אים מחזק צו גיין בדרך התורה, ער טרעט נישט אפ פון שלחן ערוך, ער רעדט צו מיר פון דאס גרויסקייט פון שלום בית; דעמאלט איז א סימן אז ער איז אויף א גוטע פלאץ. אבער ווי נאר מען רעדט פון אנדערע זאכן, מען רעדט נישט פון תורה, תפילה און שלום בית, איז עס איין שטיק שקר.

נעבעך וויפיל מענטשן ווערן פארפירט פון פאלשע מנהיגים וואס לערנען נישט מיט זייערע מענטשן ווי אזוי צו לעבן מיט א ווייב וכו׳; מען דארף זיך זייער היטן נישט אנצוקומען צו א פארפירער. קוקט וואס מוהרא״ש שרייבט אין די צוואה (אות טו) א סימן ווי אזוי מען קען וויסן צי מען איז ביי אן אמת׳ער פלאץ אדער נישט, עיין שם.

אשריך אז איר האט נישט קיין שייכות מיט די מחלוקת, אבער געבט אכטונג אז אין אייער שטוב זאל נישט אריין קומען דער ס״מ. אז אייער מאן האט חיות אויף א פלאץ, דער מענטש איז אים מעורר צו עבודת השם, דער פלאץ וואו ער גייט איז אים מעורר צו לערנען און דאווענען און נישט האבן קיין שייכות מיט מחלוקת, פארוואס זאלט איר אים שטערן?

איך זאג אייך צו אז אויב איר וועט לעבן מיט אייער מאן בשלום וועט איר האבן נחת פון אייערע קינדער; דער אייבערשטער וועט רוען ביי אייך און איר וועט נישט חרטה האבן.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,
~~~~~~~~~~

קודם כל א גרויסן יישר כח פאר אלע שיעורים און חיזוק וואס איך באקום פונעם ראש ישיבה טאג טעגליך, איך ווייס נישט ווי אזוי איך וואלט זיך געקענט באגיין אן דעם.

ווי דער ראש ישיבה ווייסט האט מען מיר ארויסגעווארפן פון מיין מלומדות פאסטן צוליב דעם וואס איך בין געפארן קיין אומאן אויף ראש השנה. ב"ה אז איך האב געטראפן א צווייטע מלומדות פאסטן, און איך פרוביר אריינצולייגן אין די קינדער תורה און יראת שמים, דער פראבלעם איז אבער אז זיי צאלן נישט אזוי גוט און פונקטליך, ס'איז שוין צוויי חדשים וואס איך האב נישט באקומען מיין געהאלט. וואס זאל איך טון אין אזא מצב? ס'איז מיר זייער שווער אנצוגיין אזוי.

א גרויסן יישר כח.

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת משפטים, כ״א שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואויל איז דיר און וואויל איז דיין חלק אז דו האסט די זכיה צו זיין א מלמד דרדקי, לערנען תורה מיט תינוקת של בית רבן וואס אויף זייער תורה שטייט די וועלט; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בבא בתרא ח:): אויפן פסוק (דניאל יב, ג): ״וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים״ - אֵלוּ מְלַמְּדֵי תִּינוֹקוֹת״, א מלמד איז צוגעגליכן צו די שטערנס. פונקט אזוי ווי מען קען נישט ציילן די שטערנס פון הימל, אזוי אויך קען מען נישט ציילן די זכותים פון א מלמד וואס לייגט אריין אין קינדער תורה תפילה ויראת שמים. דערפאר זאלסטו זיך זייער מחזק זיין אז דו האסט אזויפיל זכותים אין הימל.

דאס וואס דו שרייבסט אז מען איז דיר שולדיג צוויי חדשים געהאלט און דו פרעגסט וואס דו זאלסט טון; ליבער ברודער, דער רבי האט אונז געגעבן אן עצה וואס מיר זאלן טון ווען מיר האבן אן צרה, מיר זאלן זיך אויסרעדן דאס הארץ צום הייליגן באשעפער, אים בעטן אויף פראסט אידיש, אויף די שפראך וואס מיר זענען צוגעוואוינט צו רעדן.

א אינגערמאן האט מיר דערציילט אז ער איז אריין צו מוהרא״ש ווען זיין טאטע האט געהאלטן פארן חתונה מאכן איינער פון די קינדער און ער געזאגט פאר מוהרא״ש אז זיין טאטע האט נישט קיין איין פרוטה חתונה צו מאכן וכו׳, האט אים מוהרא״ש געזאגט מיט א שמייכל: ״זאג דיין טאטע אז דער רבי האט אונז געגעבן אן עצה ווי אזוי צו האבן געלט, מען זאל זיך אויסרעדן דאס הארץ צום אייבערשטן וכו׳״; דער אינגערמאן זאגט מיר: ״איך האב געמיינט אז איך פאל אראפ, דאס האב איך נישט געקענט טראכטן, ווי מוהרא״ש זאגט דאס מיט אזא אמונה מיט אזא זיכערקייט: ׳מיר

האבן א רבי וואס האט אונז געגעבן אן עצה פון רעדן צום אייבערשטן׳, כאילו דאס איז א נייע זאך, א נייע סגולה, א נייע עצה וכו׳״.

דערפאר טייערער הארציגער חבר, מיין הארץ גייט אויס פאר דיר אויף וואס מען האט געטון מיט דיר, מען האט דיר ארויס געווארפן פון דיין מלמדות פאר די איינציגע חטא אז דו ביסט געקומען צום הייליגן רבי׳ן אויף ראש השנה און דו מוטשעסט זיך וכו׳. אבער געדענק וואס ר׳ נתן פלעגט שטענדיג זאגן בעת צרה: ״ס׳איז מיט גרויסע חסדים״; ווייל אז מען קוקט גוט זעט מען אז דער אייבערשטער איז זייער גוט און ער טוט נאר גוטס מיט אונז, ערווארט נאר מיר זאלן קומען צו אים און רעדן צו אים און נישט פארגעסן פון אים.

דו וואוינסט דאך אין ...; כאפ זיך אריבער יעדן צופרי צום ציון פון רבינו הקדוש מסאטמער זכותו יגן עלינו. דער רבי זאגט זאגט (ספר המדות, אות צדיק, סימן קעג): ״עַל יְדֵי הִשְׁתַּטְּחוּת עַל קִבְרֵי הַצַּדִּיקִים, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ טוֹבוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לְכַךְ״.

קוק זיך אים דארט אינעם בית החיים, ועסטו זען ווי עשירים מיט עניים - אלע ליגן דארט. אזוי ווי עס שטייט אין פסוק (איוב ג, יט): ״קָטֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא״; עס בלייבט נישט איבער פונעם מענטש נאר דאס ביסל גוטס וואס מיר טוהן און וואס מיר זענען מזכה א צווייטן.

לייג אריין אין די קינדער אמונה פשוטה אין בורא כל עולמים און דאס וועט זיי באגלייטן אלע זייערע יארן; עס גייט אריבער אפאר יאר און אלע דיינע תלמידים וועלן חתונה האבן. איינער וועט זיין א קאנטראקטער, איינער אן עלעקטערישן, איינער א פלאמבער און וואס וועלן זיי געדענקען פון חדר? דאס ביסעלע אמונה און דאס ביסעלע ווארעמקייט וכו׳.

איך ווארט צו זען ווי דו שרייבסט מיר די ניסים וואס דער אייבערשטער טוט מיט דיר.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,
~~~~~~~~~~

איך בין מיואש פון מיין לעבן. איך גיי שוין צו טעראפי, עס העלפט מיר ב"ה, אבער אינעווייניג בין איך נאך צומישט, ממילא בלייב איך שלאפן ביז בערך 4:00 נאכמיטאג, און איך פיל נישט אז איך קען רעדן צום אייבערשטן.

וואס טו איך? אפשר קענט איר ארויסהעלפן?

יהושע

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת משפטים, כ״א שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד יהושע נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אלע דיינע פראבלעמען וואס גייט אריבער אויף דיר איז ווייל דו ביסט נישט פריילך; ווען דו וואלסט ווען געווען פריילך וואלט דיר גארנישט געפעלט.

דער הייליגער רבי האט זייער אסאך גערעדט פון מידת השמחה. ווייל ווען א מענטש איז פריילך באקומט מען ישוב הדעת, און ווי מער מען איז פריילך איז מען מער מצליח אין לעבן אזוי ווי דער רבי זאגט (ספר המידות, אות שמחה, חלק ב, סימן א): ״מִי שֶׁהוּא שָׂמֵחַ תָּמִיד, עַל יְדֵי זֶה הוּא מַצְלִיחַ״, דער וואס איז שטענדיג פריילך איז שטענדיג מצליח.

די נאטור פון א מענטש איז צו זיין טרויעריג, ווייל אויף יעדן גייט אריבער שוועריקייטן אין לעבן וואס דאס שלעפט אראפ דעם מענטש אין דאגות און אין מרה שחורה, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק ב׳, סימן כד): ״כִּי טֶבַע הָאָדָם לִמְשֹׁךְ עַצְמוֹ לְמָרָה שְׁחֹרָה וְעַצְבוּת מֵחֲמַת פִּגְעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן, וְכָל אָדָם מָלֵא יִסּוּרִים״, יעדער איינער האט זיך זיינע שוועריקייטן אין לעבן וואס מאכט אים דערביטערט און צוגעלייגט, ״עַל כֵּן צָרִיךְ לְהַכְרִיחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכֹחַ גָּדוֹל לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל אֲשֶׁר יוּכַל וַאֲפִילּוּ בְּמִלֵּי דִּשְׁטוּתָא״, דערפאר דארף א מענטש פרובירן מיט אלע זיינע כוחות צו זיין פריילך; מען דארף זיך פריילך מאכן מיט וואס מען קען - אפילו מיט נארישקייטן.

מען קען נישט צו קומען צו שמחה נאר דורך תפילה; מען דארף בעטן דעם אייבערשטן יעדן טאג אז מען זאל זוכה זיין צו זיין פריילך, ווייל ווען א מענטש איז פריילך וועט ער צוקומען צו די העכסטע מדריגות וואס איז דא אויף דער וועלט.

שמחה פארברענט אלע קליפות, און מוהרא״ש זאגט אז דאס איז דער סימן ווי אזוי א מענטש קען זיך מעסטן צי ער איז ביי די קדושה צי חס ושלום ביי די טומאה, ער

זאל קוקן אויב ער איז פריילִיך. ווייל שמחה פארברענט אלע קליפות, וואס זייער גאנצער זאך איז עצבות ומרה שחורה, אזוי ווי עס שטייט (ישעיה סה, כה): "וְנָחָשׁ עָפָר לַחְמוֹ", עפר דאס איז עצבות ועצלות וואס דאס קומט פונעם יסוד העפר (עיין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפט).

דערפאר זאלסטו בעטן יעדן טאג דעם אייבערשטן אז דו זאלסט ארויס קריכן פון דיין עצבות ומרה שחורה און דו זאלסט שטענדיג זיין פריילִיך, וועסטו זוכה זיין צו אלעס גוטס.

איך שרייב דיר דא א תפילה וואס דו זאלסט זאגן יעדן טאג:

רבונו של עולם, העלף מיר איך זאל זוכה זיין צו זיין שטענדיג פריילִיך, איך זאל זיך פרייען אז איך בין א איד, איך זאל זיך פרייען אז איך בין נישט קיין גוי. העלף מיר אייבערשטער אז איך זאל ארויס גיין פון מיין דעפרעשאן, נעם אוועק פון מיר מיין עצבות און מרה שחורה, העלף מיר איך זאל זיין אזוי פריילִיך אז איך זאל פריילִיך מאכן אנדערע מענטשן און יעדער איינער ארום מיר זאל זיין פריילִיך.

הייליגער באשעפער, העלף מיר איך זאל שטענדיג געדענקען אז דו פירסט די וועלט מיט א השגחה פרטיות. איך זאל האבן א קלארע לויטערע אמונה, איך זאל נישט פארגעסן פון דיר קיין איין רגע. איך זאל נישט קיינעם חנפה'נען און נישט פון קיינעם מורא האבן. בזכות אלע צדיקים וואס האבן זיך מוסר נפש געווען פאר דיר אמן".

...

~~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד הרה"ג רבי יואל ראטה שליט"א

דא שרייבט צו אייך דער אינגערמאן וואס האט געשריבן דעם בריוו מיט'ן קעפל "מיר ווילן האבן נאך קינדער".

עס איז שוין אריבער אביסל מער פון א חודש זייט איך האב אייך געשריבען מיט מיין צובראכן הארץ דעם דאזיגען בריוו, אין איר האט מיר ווארעם מחזק גיווען און מיר געשריבן: "הער נישט אויף צו דאנקען דעם אייבערשטן פאר דיין קינד, וועסטו בקרוב זוכה זיין צו גרויסע ניסים. איך ווארט צו הערן פון דיר ווי דער אייבערשטער האט דיר געהאלפן". דעריבער שפיר איך יעצט א חוב ווען איך האב א פרייליכע און א גליקליך הארץ אייך מבשר צו זיין די גוטע בשורה וואס איר ווארט צו הערן...

א גרויסן יישר כוח פאר די בריוו, און אזוי אויך אויף אלע חיזוק הדרכות און עצות.

תשובה:
~~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת משפטים, כ"א שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי מיר זייער צו הערן פון דיר אז עס איז דא גוטע נייעס ביי אייך וכו'.

ביי דיר איז ממש מקוים געווארן וואס דער הייליגער ר' נתן האט געזאגט: ווען דער אייבערשטער הערט ווי א מענטש דאנקט און לויבט אים, זאגט ער פאר די מלאכים: "קוקט אן דעם איד, ער דאנקט און לויבט מיר, איך וועל אים ווייזן וואס גוטס מיינט", און פארקערט אויך, אז דער אייבערשטער הערט ווי איינער הערט זיך נישט אויף אפצורעדן, זאגט ער: "איך וועל אים ווייזן וואס שלעכטס מיינט"; דערפאר זאלסטו נישט אויפהערן צו דאנקען דעם אייבערשטן אויף אלע חסדים וואס ער האט געטון מיט דיר. דאנק אים אז דו האסט חתונה געהאט און דו האסט א לעכטיג קינד און יעצט ווארט איר שוין וכו', אזוי וועט דער אייבערשטער טון מיט דיר וואונדערליכע ניסים.

איך בין דיר זייער דאנקבאר אז דו האסט מיר מבשר געווען די גוטע בשורה; הלוואי זאלן אלע צוריק קומען פארציילן די ניסים וואס דער אייבערשטער טוט מיט זיי. ווען א מענטש איז אין א צרה קומען ער זיך אויסגיסן דאס הארץ און בעט עצות, אבער ווען מען ווערט געהאלפן פארגעסט מען צו דערציילן וכו'.

מוהרא"ש פלעגט זאגן אז מען רופט אים זאגן אז מען איז אין שפיטאל און מען דארף א ישועה, די פרוי איז א מקשה לילד, אבער ווען זי האט דאס קינד רופט מען נישט אן זאגן די גוטע בשורה און ער זיצט א גאנצע נאכט און איז מתפלל וכו' בשעת די ישועה איז שוין דא. דערפאר דאנק איך דיר אז דו ביסט געקומען דערציילן די גוטע בשורה.

איך וועל ווייטער מתפלל זיין פאר אייך.

...

~~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

יישר כח אויף אלע שיעורים און בריוון, וויפיל איך בין ב"ה אויפגעוואקסן מיט די עצות פון רבי'ן לייגט איר עס אבער אראפ אזוי שטארק, אז מען קען זיך נישט ארויס דרייען פון עס מקיים זיין.
~~~~~~~~~~~

איך דארף הילף, איך בין א כלה געווארן פאר 2 חדשים צוריק ב"ה, אין די לעצטע תקופה האט מיר עפעס אנגעכאפט און איך עס א גאנצן טאג! מיין לעבן איז באמת גוט איך זעה נישט פארוואס עסן דארף מיר אזוי שווער מאכן.

איך דאווען אויף דעם, איך זאג ליקוטי תפילות אויף תאוות אכילה און אויך תהילים, אבער עס איז אזוי ווי נישט איך בין באלעבאס אויף זיך נאר א צווייטער. איך האב זיך פיינט אז איך בין נישט שולט אויף זיך, אז די עסן איז שטארקער פון מיר, עס פארשעמט מיר, איך האב זיך נישט ליב צו זען אין שפיגל.

ווען איך עס צו סאך, שטעק איך אריין א פינגער און איך ברעך עס אויס, איך ווייס אז דאס איז נישט געזונט, אבער איך מוז חתונה האבן דאר! איך האב נישט מיט וועמען צו רעדן איבער דעם, ווייל באמת בין איך נישט אזוי גראב, און איך עס באהאלטענערהייט.

איך האב געקוקט אין ספר המידות און אין ליקוטי עצות-אכילה, און איך טרעף נישט א וועג ארויס. איך ווייס אז דער אייבערשטער איז גוט און אז איך קען זיך פארלאזן אויף אים. איר האט אפשר אן עצה פאר מיר?

א ריזיגן יישר כח פאר'ן אוועק געבן פון אייער צייט צו ענטפערן דעם בריוו.

א כלה

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת משפטים, כ"א שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד הכלה תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איר שרייבט אז איר האט געקוקט אין ספר המידות און איר זעט נישט קיין עצה; קוקט וואס דער רבי זאגט (ספר המידות, אות תפלה, סימן לז): "עַל כָּל הַדְּבָרִים הֵן עַל דָּבָר גָּדוֹל, הֵן עַל דָּבָר קָטָן תִּתְפַּלֵּל", אויף יעדע זאך - סיי א גרויסע זאך און סיי א קליינע זאך - זאלסטו בעטן דעם אייבערשטן; מיט תפילה קען מען אלעס באקומען.

ווען א מענטש געוואוינט זיך צו יעדע זאך צו שמועסן מיטן אייבערשטן, דער מענטש לעבט זיך אין גן עדן. ער קען זיך ליידן און ער קען ליידן א צווייטן. ער לעבט מיט אמונה; ער ווייסט אז דער אייבערשטער פירט דער וועלט, עס פאסירט גארנישט פון זיך אליין און ער איז צופרידן פון זיך.

בעטס דעם אייבערשטן ער זאל אייך העלפן איר זאלט לעבן א לעבן פאר זיך, עס זאל אייך נישט אנגיין וואס א צווייטער זאגט. עס זענען נעבעך דא מענטשן וואס לעבן פאר א צווייטן און פון דעם ווערן זיי קראנק. ווייל זיי טראכטן כסדר 'אפשר בין איך נישט דאר וכו'?', זייער אסאך אידישע מיידלעך און ווייבלעך ליידן פון די מחלה פון זיין אויסגעדארט; מען פייניגט זיך ווייל מען דמיונ'ט אז מען איז נישט דאר. מען טוט

פעולות אויסצובערעכן דאס עסן וואס מען עסט, ביז מען קומט חס ושלום אן צו א מצב פון סכנת נפשות.

דער רבי זאגט (ספר המידות, אות ממון, סימן עא): "הַחֹלַאַת שֶׁל כְּחִישַׁת הַבָּשָׂר, הַנִּקְרָא דַּאר, הַבָּא עַל אֶחָד מִבְּנֵי־הַבַּיִת, הוּא סִימָן לְדַלּוּת"; די מחלה פון זיין דאר ווייזט אויף ארעמקייט; ווער איז אן ארימאן? איינער וואס לעבט נישט מיט אמונה, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (נדרים מא:): "אֵין עָנִי אֶלָּא מִן הַדַּעַת"; ווען א מענטש האט אמונה, ער לעבט מיטן אייבערשטן, ער ווייסט אז עס איז גארנישט דא אויף דער וועלט נאר דער אייבערשטער, וועט ער זיך נישט מאכן נאריש ווי אזוי ער זעט אויס.

דאנקט און לויבט דעם אייבערשטן אז איר גייט שוין חתונה האבן, און בעטס דעם אייבערשטן פאר געזונטע ערליכע קינדער. בעטס אים אז די שכינה זאל אייביג רוען ביי אייך אין שטוב.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד הרב ר' יואל ראטה שליט"א

איך בין געפארן מיט א היטש אין א קאר און עס האט דארט געארבעט א וואונדערליכע סידי פון אמונה און חיזוק, וואס דאס איז דרך אגב געווען א גרויסע ישועה ווייל עס איז מיר אריבער זייער שווערע טעג, איך האב געפרעגט דארט פון וועמען די סידי איז, זאגט מען מיר אז דאס איז איינער ר' יואל ראטה, איך האב אים געפרעגט וואו מען קען עס באקומען, האט ער מיר געגעבן א קארטל פון די אלע נומערן וואו מען קען הערן שיינע שיעורים און אויך די ניגונים, איך האב זיך מחיה געווען מיט די אוצר פון שיעורים, און איך האב שוין געזען ישועות פון די אלע אמונה וואס איך האב אין מיר אריינגענומען.

האב איך געוואלט פרעגן א שאלה: עס האלט מיר אין איין שפילן אין קאפ די תנועה פון דעם ניגון "ווען שבת קומט, א גן עדן איז אין שטוב". איך ווייס נישט וואס דאס מיינט, ווייל ביי מיר איז די שטוב א גהינום ווען שבת קומט. ביים שבת טיש שלאגן זיך די קינדער ארום און איך גיי ארויס פון די כלים. אויסער דעם האט עס נישט קיין פנים פון א סעודה, איך זינג זמירות אבער קיינער זינגט נישט מיט, איך זאג תורות און ס'טוט זיך א איבערקערעניש. הלואי זאלט איר מיר קענען אויסלערנען ווי אזוי צו פירן א שבת טיש.

א יישר כח נאכאמאל, די שיעורים און די ניגונים האבן אין מיר אריינגעבלאזן א נייע נשמה.

שלום

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת משפטים, כ"ב שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן
~~~~~~~~~~

לכבוד שלום נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

קינדער דארפן נישט קיין תורות און קינדער פארשטייען נישט קיין תורות, קינדער האבן ליב צו הערן שיינע מעשיות. דערפאר זאלסטו זיך אנגרייטן שיינע מעשיות צו דערציילן, וועסטו זען ווי אלע וועלן דיר אויסהערן.

דער רבי זאגט (ספר המידות, אות בנים, חלק ב', סימן ב): "סְגֻלָּה לְבָנִים לְהַקְטִין עַצְמוֹ", א סגולה פאר קינדער איז זיך צו האלטן קליין; מוהרא"ש איז דאס מסביר, אז ווען מען האלט זיך קליין און מען לאזט זיך אראפ צו די קינדער; מען שפילט מיט זיי, מען פארציילט זיי מעשיות, מען אינטערעסירט זיך וואס זיי טוהן, דעמאלט איז מען זייער מצליח מיט זיי.

ווען א מלמד וויל אריין לייגן אין די קינדער יראת שמים און מוסר, איז דא צוויי וועגן; אדער נעמען א מוסר ספר און פארלערנען יעדן טאג א פרק וכו', וואס דעמאלט וועלן בלויז אפאר קינדער אויסהערן, ווייל נישט אלע קינדער זענען אינטערעסירט וכו', אדער איז דא א קלוגער מלמד וואס הייבט אן אזוי: "קינדער, היינט זע איך אז איר זענט זייער וואויל, וועל איך ענק דערציילן זייער אן אינטערעסאנטע מעשה". און ווען ער פארציילט די מעשה האלט ער חשבון אריין צו פלעכטן מוסר אין די מעשה וכו', וואס דעמאלט האלטן אלע קינדער מיט. ווייל יעדעס קינד וויל הערן א מעשה און נישט נאר א קינד, נאר אפילו דערוואקסענע מענטשן - יעדער הערט אויס א מעשה; דערפאר, אז דו ווילסט אז דיינע קינדער זאלן זיצן ביים שבת טיש זאלסטו זיך אנגרייטן מעשיות, וועלן דיינע קינדער דיר אויסהערן.

אז מען האט שוין עלטערע קינדער קען מען אפילו פארציילן נייעס און אריין פלעכטן אין דעם אמונה מיט מידות טובות; דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן נב): "מִכָּל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וַאֲפִילּוּ מִסִּפּוּרֵי הַגּוֹיִים צוֹעֵק גַּם כֵּן כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", פון יעדע זאך שרייט ארויס דער אייבערשטער, אפילו פון די נייעס פון די אומות העולם הערט מען אויך ארויס דעם אייבערשטן.

חינוך איז נישט קיין גרינגע זאך, חינוך איז פון די שווערסטע ארבעט וואס א איד האט, אבער ביים סוף שניידט מען שיינע פירות. עס איז דא צוויי וועגן אין לעבן, איין וועג איז קצרה וארוכה - מען מאכט זיך גרינג אנהייב לעבן, מען לייגט נישט אריין כוחות אין חינוך, מען געבט זיך נישט אפ מיט זיי, נאר מען זוכט ווי מען קען פטור ווערן פון פארברענגען מיט די קינדער. עס איז טאקע קצרה, אבער שפעטער איז עס ארוכה, ווייל מען וועט חרטה האבן. נאכדעם איז דא א דרך ארוכה וקצרה - מען ארבעט

שווער מיט זיי, מען ענטפערט זיי זייערע קשיות, מען האט געדולד צו זייערע מעשיות וכו׳, דעמאלט וועט שפעטער זיין קצרה.

בעט דעם אייבערשטן אז ביי דיר זאל אויך זיין ווי דער ניגון גייט: ״ווען שבת קומט, א גן עדן איז אין שטוב״.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

קודם כל א גרויסן יישר כח פאר אלע שיעורים וואס געבן מיר לעבן ממש, ובפרט פאר די שיעור וואס איר האט געגעבן אין צפת, דאס האט מיר ממש מחיה געווען, א גרויסן דאנק.

אזוי ווי איך האב געהערט אז דער רבי לאזט נישט טרינקען קיין משקה המשכר, האב איך זיך אפגעוואוינט פון צו טרינקען אלקאהאל. יעצט ווען עס קומט דער יום טוב פורים, וויל איך וויסן וואס דער רבי זאגט וועגן טרינקען וויין אום פורים.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ד׳ פרשת משפטים, כ״ב שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואויל איז דיר אז דו האסט זיך אפגעוואוינט פון טרינקען וויין א גאנץ יאר; דער רבי האט אונז זייער געווארענט אז מיר זאלן נישט טרינקען קיין וויין. דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק ב׳, סימן כו): ״עַל־יְדֵי שִׁכְרוּת שׁוֹכְחִין כָּל הַמִּצְווֹת״, אז מען טרינקט און מען שיכור׳ט זיך אן, פארגעסט מען פונעם אייבערשטן.

וויסן זאלסטו אז פון וויין קומט נישט ארויס קיין גוטס און עס נישט דא נאך א זאך וואס ברענגט ווייגען אויף דער וועלט ווי וויין; וויין איז א לשון פון ווייגען ווייל עס מאכט וויינען אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (יומא עו:): ״יַיִן מֵבִיא יְלָלָה״; נאך זאגן חז״ל (במדבר רבה י, ו): ״יַיִן גּוֹרֵם לִזְנוּת״, וויין ברענגט צו טון עבירות רחמנא לצלן; נאך זאגן חז״ל (תנחומא, שמיני): ״יַיִן מֵבִיא אֶת הָאָדָם לִידֵי חֵטְא - צו עבירות, לְצָרָה גְּדוֹלָה - צו גרויסע צרות, וּלְחִסָּרוֹן כִּיס - און עס מאכט אז דער מענטש זאל ווערן ארעם.
~~~~~~~~~~

מען זעט אז די אלע וואס ווערן אריין געשלעפט אין טרינקען האבן נישט קיין דזשאב. ווייל זיי שטייען נישט אויף צייטליך, זיי שיכור'ן ביינאכט און גייען שלאפן טויזנט אזייגער. נאכדעם ווען זיי שטייען אויף שפעט און זיי זעהן ווי דער טאג איז שוין אריבער ווערן זיי צעבראכן, דאן הייבן זיי אן נאכאמאל צו טרינקען.

שלמה המלך זאגט (משלי כג, כט): "לְמִי אוֹי? לְמִי אֲבוֹי?" אויף וועם איז א רחמנות, אויף וועם דארף מען שרייען אוי וויי? "לְמִי מִדְיָנִים?" ווער קריגט זיך מיט מענטשן? "לְמִי שִׂיחַ?" ווער רעדט אסאך נארישקייטן? "לְמִי פְּצָעִים חִנָּם?" ווער כאפט קלעפ? "לְמִי חַכְלִלוּת עֵינָיִם?" ווער האט רויטע אויגן? דאס אלעס פרעגט שלמה המלך און ער ענטפערט: "לַמְאַחֲרִים עַל הַיָּיִן", די אלע וואס טרינקען וויין.

וואויל איז דיר אז דו נעמסט דעם רבינ'ס עצות אויף לעובדא ולמעשה און דו פאלגסט דעם רבי'ן; ליידער זעט מען אסאך אינגעלייט טרינקען זיך אן שבת, זיי גייען פון איין שול צום צווייטן זוכן וואו עס איז דא פונעם ביטערן טראפ. מען גייט צו חברים און מען טרינקט זיך אן, נאכדעם קומט מען צו ניבול פה און צו ביטערע עבירות רחמנא לצלן. אנשטאט דער אינגערמאן זאל אהיים גיין צו זיין ווייב און קינדער פארברענגען מיט זיי - די איין מאל א וואך וואס דער אינגערמאן האט אביסל צייט צו זיין אין שטוב, אנשטאט דעם גייט אוועק דער שבת מיט טרינקען.

בנוגע טרינקען פורים; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מגילה ז:): "חַיָּיב אִינִישׁ לְבְסוּמֵי בְּפוּרַיָּא, עַד דְּלֹא יָדַע בֵּין אָרוּר הָמָן לְבָרוּךְ מָרְדְּכַי" און אזוי ווערט גע'פסק'נט אין שלחן ערוך, אז מען זאל טרינקען פורים (אורח חיים סימן תרצה, סעיף ב). מוהרא"ש פלעגט אונז שטענדיג מזהיר זיין אז מען זאל טרינקען מיט א מאס; נישט זיך אנטרינקען אזוי שטארק אז מען זאל ווערן שיכור ווי לוט און פארפאסן דאווענען מנחה, מעריב און ברכת המזון וכו' וכו'.

פורים ביינאכט איז נישט קיין מצוה צו טרינקען און אויך נישט קיין שכל'דיגע זאך; מען זעט בחורים טרינקען זיך אן די ערשטע נאכט און ווערן אזוי שיכור אז זיי האבן נישט קיין פורים נאכדעם. פורים בייטאג דעמאלט איז די צייט צו טרינקען אפאר כוסות וויין, מען טאנצט און מען איז פריילך און מען מאכט א צווייטן פריילך.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:
~~~~~~~~~~

שלום רב להראש הישיבה שליט"א

א גרויסן יישר כח פאר אלעס וואס דער ראש ישיבה געבט אונז. אלע חיזוק, שיעורים, ניגונים, טאנץ מיט אמונה, און נאך פיל.

איך האב אייך געשריבן עטליכע שאלות, און איך האב נישט באקומען קיין ענטפער, איך וועל זיך פרייען אויב איך קען וויסן פארוואס איך באקום נישט קיין ענטפערס.

נאכאמאל א גרויסן יישר כח.

יהושע העשיל

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ה׳ פרשת משפטים, כ״ג שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד יהושע העשיל נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זיי מיר מוחל אז איך האב דיר נישט געענטפערט אויף אלע דיינע בריוו, איך קום נישט אן צו ענטפערן יעדע בריוו וואס איך באקום; איך האב פשוט נישט קיין צייט צו ענטפערן וכו׳ און דאס ביסל וואס איך ענטפער איז א קליינע פראצענט פון די בריוו וואס מען שיקט וכו׳.

דערפאר, זיי נישט ברוגז אז איך האב דיר נישט געענטפערט; אויב עס איז א וויכטיגע שאלה ענטפער איך בדרך כלל. אפשר איז כדאי דו זאלסט עס איבער שיקן נאכאמאל וועל איך דיר צוריק שרייבן.

אלע תשובות וואס איך שרייב וכו׳ איז נישט נאר פאר דעם מענטש וואס האט געפרעגט די שאלה, נאר דאס איז פאר דיר פערזענליך געשריבן, די בריוו פון ״עצתו אמונה״ איז געשריבן געווארן פאר אלע מיינע תלמידים. דערפאר, ווען דו לערנסט די בריוו טראכט ווי איך האב עס דיר פערזענליך געשריבן און זוך ארויס צו נעמען עצות און חיזוק פאר דיין פריוואטע לעבן.

איך האף צום אייבערשטן אז איינער פון די תלמידים וועלן צוזאמנעמען אלע מכתבים און דאס שיין אפדרוקן אז מען זאל דאס קענען לערנען און חזר׳ן. און לעבן מיט די עצות וואס מיר האבן זוכה געווען צו באקומען פון הייליגן רבי׳ן אויף דעם וועג ווי אזוי מוהרא״ש האט דאס אין אונז ארייין געלייגט.

...

~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך הער אויס אייערע שיעורים און חיזוק יומי, און דאס איז מיר זייער מחזק אין אמונה און צו רעדן צום אייבערשטן.

איך האב געוואלט פרעגן אויב ס'איז צניעות'דיג פאר א גרויסע מיידל זיך צו פארשטעלן אום פורים, און אויב נישט אויב מ'מעג כאטש זיך אביסל מאכן אינטערעסאנט די האר לכבוד פורים.

א גרויסן ש'כח.

א מיידל פון זיבעצן יאר

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך

ערב שבת פרשת משפטים-שקלים, מברכים אדר, כ״ד שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... תחי׳

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

וויסן זאלט איר אז צניעות איז די שענסטע זאך ביי אידישע קינדער, אזוי ווי עס שטייט (תהלים מה, יד): ״כָּל כְּבוּדָּה בַת מֶלֶךְ - פְּנִימָה״, דאס איז די שטאלץ פון אידישע קינדער, צו גיין אנגעטון איידל און זיך אויפירן איידל.

די הייליגע חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מדרש זוטא רות ד, יא): ״אֵין הַדּוֹרוֹת נִגְאָלִים אֶלָּא בִּזְכוּת נָשִׁים צִדְקָנִיּוֹת שֶׁבַּדּוֹר, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צח, ג): זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל, ׳לִבְנֵי׳ יִשְׂרָאֵל לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא ׳לְבֵית׳ יִשְׂרָאֵל״, בזכות די צניעות פון די ערליכע אידישע טעכטער וועלן מיר ארויס גיין פון דעם ביטערן גלות.

מוהרא״ש זכרונו לברכה שרייבט זייער א שרעקעדיגע זאך אין א בריוו פאר די פרויען אין יבניאל (מכתב מיום ג׳ לסדר וארא כ״ב טבת ה׳תשע״ה): ״וַאֲנִי תּוֹלֶה אֶת מַחֲלַת אִשְׁתִּי תְּחִי׳, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא עוֹרַרְתִּי אוֹתָךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּעִנְיְנֵי צְנִיעוּת״, איך טראכט אז דאס וואס מיין ווייב (תחי׳) [עליה השלום] איז נישט געזונט געווארן מיט די ביטערע מחלה ה׳ ירחם, קומט צו מיר ווייל איך האב נישט גענוג גערעדט און אויפגעפאדערט וועגן צניעות; זעט מען ווי שטארק מען דארף אכטונג געבן אויף צניעות.

מען דארף זייער אכטונג געבן אויף צניעות א גאנץ יאר; בפרט פורים דארף מען נאך מער אכטונג געבן, ווייל עס זענען דא מענטשן וואס זיי זוכן אויסצוניצן דעם טאג פאר נישט גוטע זאכן ה׳ ירחם. ווען מען זעט פורים אז א שיכור רעדט און לאכט מיט

פרויען דארף מען וויסן אז דער איז גארנישט שיכור, דער איז א מניוול, דער איז א שגץ. א גאנץ יאר זוכט ער ווי ער קען רעדן און לאכן וכו׳, אבער ער האלט זיך צוריק ווייל ער ווייסט אז מען וועט וויסן ווער ער איז, דערפאר ווארט ער אויף פורים, ער טראכט אז דעמאלט וועט ער זיך מאכן שיכור. דערפאר דארף מען מער אכטונג געבן פורים און האלטן אפען די אויגן, ווען מען זעט א שיכור לויפט אריין צו די פרויען און מאכט זיך בא׳טעמ׳ט דארף מען פון אים שטיין זייער ווייט.

בנוגע פארשטעלן; קליינע קינדער פארשטעלן זיך, אבער גרויסע מיידלעך פארשטעלן זיך נישט. אז מען וויל דוקא קען מען מאכן די האר אויף אן אנדערע וועג וכו׳.

...